

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

P.P. 933, Savska c. 64, 10 000 Zagreb Telefon: 01/ 6126 000 • Fax: 01/6126 038

E-mail: hzz@hzz.hr • URL: [https:// www.hzz.hr](https://www.hzz.hr)

Anketa poslodavaca 2020.

Izveštaj izradio: Marko Lucić (marko.lucic15@gmail.com)

Sadržaj

1. Cilj i predmet Ankete poslodavaca.....	1
2. Napomene o metodologiji.....	1
2.1. Pitanje o broju nedostajućih radnika i zaposlenih stranaca	1
2.2. Uzorak, provedba i utežanja	1
3. Traženje domaćih radnika i problem njihova nedostatka	3
3.1. Traženje domaćih radnika i iskaz poteškoća pri zapošljavanju	3
3.2. Procjene broja nedostajućih domaćih radnika u skupinama zanimanja	8
4. Zapošljavanje na temelju drugih oblika rada	13
5. Rad na izdvojenom mjestu rada	15
6. Fleksibilno uređenje radnog vremena	19
7. Uređenje rada tijekom epidemiološke krize	22
Dodatak A – Najčešća zanimanja s poteškoćama pri zapošljavanju i poteškoće u nalaženju domaćih radnika	28
Dodatak B – Zapošljavanje na temelju drugih oblika rada 2019. i 2016.	36

Zagreb, veljača 2021.

1. Cilj i predmet Ankete poslodavaca

Anketa poslodavaca najveće je anketno istraživanje poslodavaca u Hrvatskoj i od 2008. provodi se redovito u jednogodišnjim ili dvogodišnjim intervalima. Posljednjih je godina glavni cilj Ankete utvrditi razmjere i razloge nedostatka radnika po zanimanjima, djelatnostima i županijama, što bi trebalo informirati obrazovnu i migracijsku politiku. Rezultati ankete poslodavaca jedan su od izvora podataka za HZZ-ove godišnje preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja.

U mjeri i na razinama na kojima su podaci iz ovog i prethodnog godišta Ankete usporedivi, dajemo usporedbe poteškoća pri nalaženju domaćih radnika i broja nedostajućih domaćih radnika između 2020. i 2019. Ove godine uz rezultate o poteškoćama pri zapošljavanju i nedostajućim domaćim radnicima prikazujemo i rezultate o angažiranju u atipičnim oblicima rada (iz ovoga i prethodnih dvaju godišta) te rezultate o radu na izdvojenom mjestu rada i fleksibilnom uređenju radnog vremena prema važećem Zakonu o radu. Također, prikazujemo i rezultate modula o uređenju rada tijekom epidemiološke krize.

2. Napomene o metodologiji

2.1. Pitanje o broju nedostajućih radnika i zaposlenih stranaca

Pitanje o nedostajućim radnicima u Anketi poslodavaca 2020. odnosilo se na trenutak najvećeg ukupnog nedostatka domaćih radnika u 12 mjeseci prije trenutka ispunjavanja ankete (studen-prosinac 2020.), polazeći od pretpostavke da su poslodavci prije zapošljavanja stranaca tražili domaće radnike. Poslodavci koji su iskazali da su imali poteškoća pri zapošljavanju radnika u tom razdoblju mogli su navesti do pet zanimanja u kojima im je nedostajalo najviše domaćih radnika u trenutku kada je njihov ukupan nedostatak bio najveći. Zatim su za ta zanimanja trebali navesti broj nedostajućih domaćih radnika u tom trenutku i broj novozaposlenih stranaca kojima su popunili dio tog nedostatka domaćih radnika. Dakle, ti odgovori ne služe procjeni ukupnog broja novozaposlenih stranaca u 2020., koji je veći u odnosu na ove procjene, nego usporedbi djelatnosti i skupina zanimanja prema udjelu nedostatka domaće radne snage koji je nadoknađen stranim radnicima.

2.2. Uzorak, provedba i utežanja

Provedba se u 2020. bitno razlikovala u odnosu na prethodna godišta te se posljedično razlikovao i uzorak. Naime, telefonsko i poštansko podsjećanje nisu bili opcija zbog angažiranosti djelatnika na potporama za očuvanje radnih mjesta. Budući da je anketiranje elektroničkim putem bio jedini mogući način provedbe, upitnik smo u očekivanju znatno smanjenog odaziva poslali na dostupne e-mail adrese svih poslodavaca iz okvira uzorkovanja (44.100) i dobili realizirani uzorak od 5.344 iskoristivih odgovora. Frekvencije realiziranog uzorka poslodavaca u kategorijama veličine poslodavca, područjima djelatnosti i županijama prikazane su u [Tablici 1](#). Da bismo na vrijeme proveli Anketu, bili smo primorani koristiti okvir uzorkovanja iz prethodnog godišta, 2019. (podaci od HZZ-a, Državnog zavoda za statistiku i broj zaposlenih kod poslodavaca prema Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje na dan 30. travnja 2019.).

Tablica 1. Realizirani uzorak

N	5.344	
Veličina poslodavca	n	%
Mikro-poslodavac - obrt	705	13,2
0-9 Mikro-poslodavci	1.696	31,7
10-49 Mali poslodavci	1.724	32,3
Srednji poslodavci	1.029	19,3
Veliki poslodavci	190	3,6
Područje djelatnosti	n	%
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	109	2,0
B - Rudarstvo i vađenje	13	0,2
C - Prerađivačka industrija	757	14,2
D - Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	21	0,4
E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	108	2,0
F - Građevinarstvo	376	7,0
G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	703	13,2
H - Prijevoz i skladištenje	190	3,6
I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	406	7,6
J - Informacije i komunikacije	207	3,9
K - Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	47	0,9
L - Poslovanje nekretninama	52	1,0
M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	555	10,4
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	179	3,4
O - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	148	2,8
P - Obrazovanje	709	13,3
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	328	6,1
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	131	2,5
S - Ostale uslužne djelatnosti	305	5,7
Županija	n	%
1. Zagrebačka	378	7,1
2. Krapinsko-zagorska	139	2,6
3. Sisačko-moslavačka	149	2,8
4. Karlovačka	193	3,6
5. Varaždinska	269	5,0
6. Koprivničko-križevačka	136	2,5
7. Bjelovarsko-bilogorska	141	2,6
8. Primorsko-goranska	429	8,0
9. Ličko-senjska	69	1,3
10. Virovitičko-podravska	88	1,7
11. Požeško-slavonska	83	1,6

Tablica 1. Realizirani uzorak

12. Brodsko-posavska	172	3,2
13. Zadarska	198	3,7
14. Osječko-baranjska	270	5,1
15. Šibensko-kninska	127	2,4
16. Vukovarsko-srijemska	179	3,4
17. Splitsko-dalmatinska	330	6,2
18. Istarska	284	5,3
19. Dubrovačko-neretvanska	171	3,2
20. Međimurska	207	3,9
21. Grad Zagreb	1.332	24,9

Stratifikacija bitno utječe na utežanja, odnosno populacijske procjene. Što je veća frekvencija poslodavaca odnosno zaposlenih u populacijskom stratumu u odnosu na uzorački, veće je utežanje odnosno populacijska procjena. Iz tog bi razloga, s bitno smanjenim uzorkom u 2020. u odnosu na 2019., te uz korištenje istog okvira uzorkovanja, usporedivost rezultata dvaju godišta bila kritično kompromitirana korištenjem identične stratifikacije (kombinacija županije, područja djelatnosti i kategorije veličine poslodavca). Da bismo napravili protutežu povećanim utežanjima uslijed smanjenog uzorka u odnosu na okvir te da bismo u najvećoj mogućoj mjeri izbjegli problem praznih ili singularnih stratuma u uzorku, u 2020. smo kao jedan od kriterija poststratifikacije koristili šest regija (Grad Zagreb i Zagrebačka županija, Sjeverna Hrvatska, Središnja Hrvatska s Likom, Slavonija, Dalmacija, Istra i Primorje) umjesto županije, dok smo zadržali istu granularnost kategorija veličine i djelatnosti poslodavca. Drugo, s obzirom da su se totali zaposlenih u populacijskim stratumima promijenili u odnosu na svibanj 2019., otkad datira korišteni okvir uzorkovanja, više nego što su se promijenili do trenutka anketiranja u 2019., te s obzirom da se više promijenio broj zaposlenih nego broj poslodavaca, u 2020. smo koristili jednostavno utežanje omjerom broja poslodavaca u populacijskom i uzoračkom poststratumu bez kalibracije brojem zaposlenih. Naime, u 2019. kalibrirano i nekalibrirano utežanje bilo je slično ($r = 0,91$), što nije bio slučaj u 2020. ($r = 0,82$).

Iskoristivost utežanja u računu totala (broja nedostajućih, broja angažiranih u drugim oblicima rada, broja zaposlenih s fleksibilnim aranžmanima radnog vremena) validirali smo usporedbom udjela zaposlenih na ugovore o radu na određeno vrijeme prema iskazima poslodavaca u anketama 2019. i 2020. s 12-mjesečnim prosjekom udjela u obje godine prema podacima HZMO-a. U oba slučaja, udjeli (oko 25 i 22%) reproducirani su utežanim odgovorima u anketama 2019. i 2020. s odstupanjem od samo pola postotnog boda.

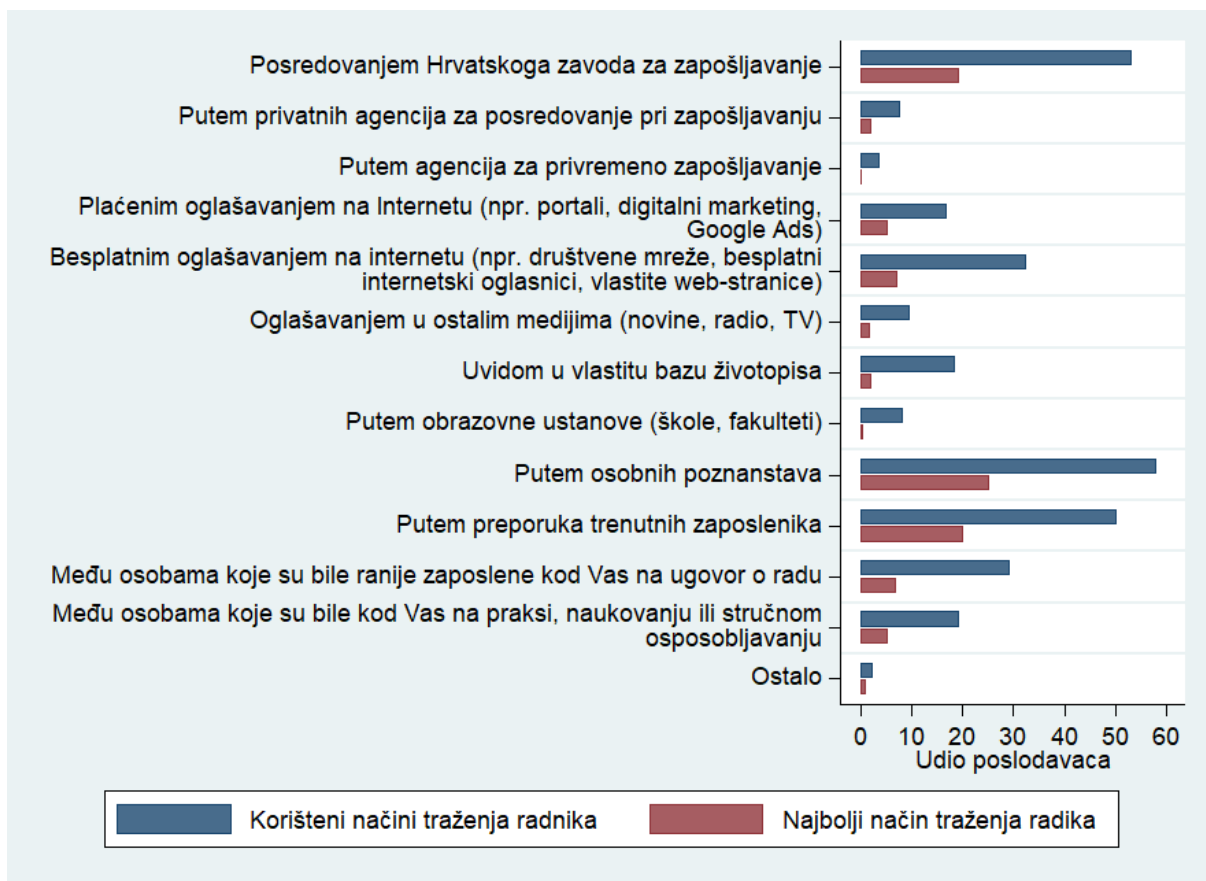
U izvještaju navodimo populacijske procjene osim gdje je drugačije navedeno.

3. Traženje domaćih radnika i problem njihova nedostatka

3.1. Traženje domaćih radnika i iskaz poteškoća pri zapošljavanju

Slika 1 prikazuje zastupljenost pojedinih korištenih načina traženja domaćih radnika u 2020. (u pitanju s višestrukim odabirom) te zastupljenost načina koji se prema iskazu poslodavca pokazao najboljim među prethodno odabranim korištenim načinima traženja radnika (pitanje s jednostrukim odabirom). Među poslodavcima koji su tražili radnike, najčešći i podjednako zastupljeni pojedini načini traženja radnika su putem osobnih poznanstava, putem

posredovanja HZZ-a i putem preporuka trenutnih zaposlenika. Po nešto više od polovice poslodavaca koristilo je svaki od tih načina te je po nešto više od petine poslodavaca ujedno svaki od njih smatralo najboljim među korištenim načinima traženja radnika. Pri interpretaciji rezultata o zastupljenosti posredovanja HZZ-a kao načina traženja radnika treba uzeti u obzir da poslodavci u javnom i državnom sektoru imaju obvezu objavljivanja radnih mjesta pri HZZ-u, što je reflektirano u najvećoj zastupljenosti ovog kanala traženja radnika u djelatnostima javne uprave i obrane, zdravstvene zaštite i socijalne skrbi te u obrazovanju. Također, postoji i mogućnost da je uzorak pristran s obzirom na češće korištenje usluga Zavoda među ispitanim privatnim poslodavcima nego što je to slučaj u populaciji.

Slika 1 Korišteni načini i najbolji način traženja radnika

S prvospomenutim pojedinim načinima traženja radnika prema zastupljenosti usporedivo je i traženje među bivšim zaposlenicima ili bivšim pripravnicima odnosno osobama koje su bile na stručnom osposobljavanju. Među osobama koje su prije radile kod poslodavca u bilo kakvom aranžmanu, malo je manje od polovice poslodavaca tražilo radnike. Nešto je više od polovice poslodavaca koristilo besplatno i/ili plaćeno oglašavanje na internetu, a nešto je manje od petine poslodavaca smatralo plaćeno ili besplatno oglašavanje na internetu najboljim načinom traženja radnika. Najviše različitih načina traženja radnika koristili su poslodavci u djelatnostima: obrazovanja; pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane; građevinarstva (u prosjeku od 3,0 do 2,3 načina, u usporedbi s 1,9 načina u ukupnom prosjeku). Pritom, kod djelatnosti obrazovanja opet treba uzeti u obzir obvezu korištenja posredovanja HZZ-a u javnom sektoru. U slučaju građevinarstva i djelatnosti „I”, rezultat upućuje na veći potreban i uloženi napor u traženju radnika za te djelatnosti, gdje su

poteškoće sa zapošljavanjem češće (usp. [Tablica 4](#) dolje). Napominjemo, nema spomena vrijednih razlika zastupljenosti pojedinih korištenih i odabranih najboljih načina traženja radnika u odnosu na 2019. (neprikazano u prethodnom izvještaju).

Ukupno je u uzorku Ankete poslodavaca 2020. 71,8 posto poslodavaca „tražilo domaće radnike za zapošljavanje”. Populacijska procjena iznosi 60,0 posto s pogreškom uzorka $\pm 1,7$ postotna boda. Razlika najvećim dijelom proizlazi iz relativne podzastupljenosti mikro i malih poslodavaca, koji rjeđe traže radnike, u sastavu uzorka u odnosu na sastav populacije. U usporedbi s 2019., u 2020. godini nešto je manji udio poslodavaca tražio domaće radnike, izuzev srednjih i velikih među privatnim poslodavcima koji i inače tijekom godine češće traže barem neki broj radnika u odnosu na manje poslodavce uslijed veće fluktuacije zaposlenika, bez obzira na okolnosti. Među poslodavcima koji su tražili radnike, znatno je manji udio iskazao da su imali problem njihovog nedostatka ([Tablica 2](#)). Među srednjim i velikim poslodavcima, pad udjela onih s poteškoćama pri zapošljavanju (iskazanim problemom nedostatka domaćih radnika) u 2020. veći je u odnosu na promjenu kod malih i mikro poslodavaca, što je odraz smanjene potražnje za radnicima.

Tablica 2. Poslodavci koji su tražili radnike i imali poteškoća pri zapošljavanju prema obliku vlasništva i veličini privatnih poslodavaca

	Poslodavci koji su tražili domaće radnike		Poslodavci s problemom nedostatka domaćih radnika	
	Broj u uzorku	Udio u uzorku*	Broj u uzorku	Udio u uzorku**
Ukupno 2014.	5.704	63,6	1.555	29,1
Ukupno 2016.	6.396	72,6	3.070	49,0
Ukupno 2019.	7.132	78,5	4.078	56,3
Ukupno 2020.	3.797	71,0	1.830	48,2
2019. i 2020.				
Oblik vlasništva	2019. Udio u populaciji	2020. Udio u populaciji	2019. Udio u populaciji	2020. Udio u populaciji
Privatni ili pretežito privatni	62,4	59,0	69,0	56,9
Državni ili javni	82,8	78,5	32,8	27,7
Ostalo	72,8	60,8	37,7	26,8
Veličina poslodavca (privatni sektor)				
Mikro (obrt) – do 9 zaposlenih	54,9	50,8	74,1	60,1
Mikro (ostali) – do 9 zaposlenih	58,9	51,4	66,5	55,8
Mali poslodavci - 10 do 49 zaposlenih	88,3	81,6	66,2	56,9
Srednji poslodavci - 50 do 249 zap.	94,9	93,1	72,3	50,1
Veliki poslodavci - 250 i više zap.	96,4	100,0	78,4	46,1

*Odnosi se na sve poslodavce koji su sudjelovali u istraživanju 2020.

**Odnosi se na poslodavce koji su odgovorili na pitanje o poteškoćama (samo ako su tražili radnike) 2020.

Bilo je oko 28-29% manje slobodnih radnih mjesta u 2020. u odnosu na 2019. oglašениh pri HZZ-u (HZZ Statistika online¹) i putem portala „MojPosao” (OVI indeks Ekonomskog instituta²). Identična procjeni pada ukupne potražnje za radnicima je procjena pada nezadovoljene potražnje na domaćem tržištu radne snage tj. broja nedostajućih domaćih radnika iz Ankete poslodavaca 2020. Promatrajući godišnju promjenu iskazanog broja nedostajućih domaćih radnika prema područjima djelatnosti (Tablica 3), najveći je pad (preko 50%) bio u javnoj upravi; ostalim uslužnim djelatnostima; djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane. U području ostalih uslužnih djelatnosti, razredi su djelatnosti razmjerno raznolikiji u odnosu na sastav ostalih područja, no velik dio obuhvaćaju djelatnosti zatvorene u proljeće poput frizerskih i kozmetičkih salona te raznih servisa. Isti je razlog, odluke stožera civilne zaštite, u pozadini razmjerno velikog pada broja nedostajućih radnika u djelatnosti „I”. Razmjerno najveći pad broja nedostajućih radnika u djelatnosti javne uprave može se objasniti u prvom redu koncentriranjem proračunskih resursa na pomoć gospodarstvu, a vjerojatno djelomice i još nepovoljnijom „društvenom klimom” u pogledu zapošljavanja u javnom sektoru nego što je inače.

S druge strane, u prerađivačkoj industriji i obrazovanju iskazani broj nedostajućih domaćih radnika nije pao, dok je jedino u zdravstvu i socijalnoj skrbi porastao (19%), što se djelomice može tumačiti pritiscima na zdravstveni sustav i domove za starije i nemoćne uslijed pandemije, no ne treba zaboraviti i rastući problem nedostatka radnika u zdravstvu i socijalnoj skrbi inače, prije pandemije (za usporedbu, populacijski broj nedostajućih radnika u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi bio je veći za 40% u 2019. u odnosu na 2016.³).

Tablica 3. Broj nedostajućih domaćih radnika po djelatnostima 2019. i 2020.

Područje primarne djelatnosti poslodavca	2019.	2020.	Promjena (%)
Ukupno	190.538	137.156	-28,0
O - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	1.549	407	-73,8
S - Ostale uslužne djelatnosti	5.771	1.960	-66,0
I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	42.597	19.788	-53,5
M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	7.070	4.122	-41,7
H - Prijevoz i skladištenje	10.249	6.802	-33,6
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	8.245	5.525	-33,0
J - Informacije i komunikacije	3.709	2.604	-29,8
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	1.039	761	-26,8
G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	24.046	18.139	-24,6
F - Građevinarstvo	46.135	38.126	-17,4
E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	756	636	-15,8

1 <https://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tiplzvjestaja=4>

2 <https://www.eizg.hr/indeksi-168/ovi-indeks/173>

3 uspoređujući za 2019. zbroj za prva tri zanimanja koja su poslodavci mogli navesti kako bi mogući broj zanimanja odgovarao onome u 2016.

Tablica 3. Broj nedostajućih domaćih radnika po djelatnostima 2019. i 2020.

A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4.995	4.489	-10,1
C - Prerađivačka industrija	24.264	23.609	-2,7
P - Obrazovanje	3.482	3.574	2,7
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	4.260	5.049	18,5

Neprikazane djelatnosti B,D,K,L zbog premaleni frekvencija u 2020.

Iako je broj zaposlenih u građevinarstvu porastao na godišnjoj razini, razmjerno blagi pad nezadovoljene potražnje za domaćim radnicima u građevinarstvu nije iznenađujuć ako se uzme u obzir da je broj zaposlenih (12-mjesečni prosjek broja osiguranika HZMO-a⁴) u toj djelatnosti rastao za 2 postotna boda manje s 2019. na 2020. nego s 2018. na 2019., da je prema privremenim podacima DZS-a obujam građevinskih radova pao na godišnjoj razini⁵ (uvelike zbog proljetnih protupandemijskih mjera, čiji se utjecaj na ovu djelatnost ogleda i u razmjerno visokom udjelu poslodavaca koji je imao prekid rada radnika – v. [Tablicu 15](#) u odjeljku 7) te da je prema statistici Ministarstva unutarnjih poslova u 2020. za građevinarstvo iskorišteno 9 posto više dozvola za boravak i rad stranaca iz trećih zemalja u odnosu na godinu prije⁶, što je također dijelom limitiralo potražnju na domaćem tržištu radne snage u ovoj djelatnosti. Vezano uz zapošljavanje stranih radnika, treba uzeti u obzir i dvostruko povećano zapošljavanje stranaca u građevinarstvu u 2019. u odnosu na 2018. zbog udvostručene kvote za ovu djelatnost tada, što vjerojatno znači da se u 2020. godini može govoriti o učestalijem oslanjanju poslodavaca u građevinarstvu na strane radnike od početka, bez da prvo traže domaće radnike. U tom pogledu naša pitanja o nedostatku domaćih radnika i popunjavanju nedostatka stranima manje su adekvatna za djelatnost građevinarstva, tj. zahvaćaju manji udio ukupne nezadovoljene potražnje za radnicima u toj djelatnosti.

Sličan moment usporavanja rasta, a ne pada ukupne potražnje za radnicima, mogao bi objasniti i pad nezadovoljene potražnje za domaćim radnicima u području informacija i komunikacija te unutar njega u djelatnosti računalnog programiranja, koje obuhvaća nešto manje od polovice zaposlenih te oko dvije trećine nedostajućih domaćih radnika u području informacija i komunikacija. Naime, iako je područje informacija i komunikacija bilo među rijetkima u kojima je zabilježen rast broja osiguranika s 2019. na 2020. (12-mjesečni prosjek je porastao 5,5 posto), taj je rast bio manji nego onaj s 2018. na 2019. (8,1 posto).

Vrativši se s brojevnih procjena nezadovoljene potražnje za domaćim radnicima na udjele poslodavaca koji su tražili radnike i onih među njima koji su iskazali poteškoće sa zapošljavanjem ([Tablica 4](#)), treba istaknuti da je bez obzira na razmjerno velik pad udjela poslodavaca s poteškoćama pri zapošljavanju u djelatnosti „I” ona u 2020. i dalje bila pri vrhu poretka djelatnosti prema veličini tog udjela, otprilike jednakom kao u djelatnostima prerađivačke industrije te prijevoza i skladištenja (oko 60%), dok je građevinarstvo imalo izrazito prvenstvo u udjelu poslodavaca s poteškoćama pri zapošljavanju (76%).

4 Podaci dostupni u mjesečnim statističkim izvještajima HZMO-a:

<https://www.mirovinsko.hr/hr/statistika/924>

5 DZS, Indeksi obujma građevinskih radova, Statistika u nizu, 21.01.2021.

6 MUP, stanje iskorištenosti godišnje kvote dozvola za boravak i rad na krajevima godina.

<https://mup.gov.hr/gradjani-281562/moji-dokumenti-281563/stranci-333/statistika-169019/169019>

Tablica 4. Poslodavci koji su tražili radnike i imali poteškoća pri zapošljavanju prema djelatnosti

	Udjeli poslodavaca koji su tražili domaće radnike			Udjeli poslodavaca s problemom nedostatka domaćih radnika		
	2019.	2020.	Promjena (p.b.)	2019.	2020.	Promjena (p.b.)
Ukupno	63,5	60,0	-3,6	64,5	52,6	-11,9
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	54,0	59,3	5,3	65,5	50,0	-15,5
C - Prerađivačka industrija	61,6	64,4	2,8	69,6	60,4	-9,1
E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih v...	73,2	74,9	1,7	36,7	40,4	3,7
F - Građevinarstvo	78,4	73,0	-5,4	84,7	76,3	-8,3
G - Trgovina na veliko i na malo; poprav...	55,8	52,8	-3,1	66,1	50,1	-16,0
H - Prijevoz i skladištenje	65,9	58,5	-7,4	68,6	59,4	-9,1
I - Djelatnosti pružanja smještaja te pr...	76,8	70,7	-6,1	75,3	60,6	-14,7
J - Informacije i komunikacije	65,5	55,2	-10,3	51,2	46,2	-5,0
M - Stručne, znanstvene i tehničke djela...	45,9	44,0	-1,8	48,7	34,7	-14,0
N - Administrativne i pomoćne uslužne dj...	72,3	56,2	-16,1	65,6	47,0	-18,6
O - Javna uprava i obrana; obvezno socij...	82,0	76,5	-5,5	16,3	16,1	-0,2
P - Obrazovanje	82,9	91,7	8,7	45,8	40,8	-5,0
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i so...	62,2	61,5	-0,7	43,1	43,6	0,5
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	64,5	54,6	-10,0	21,6	22,2	0,6
S - Ostale uslužne djelatnosti	56,9	44,5	-12,4	62,3	34,6	-27,7
N	9.081	5.344		7.132	3.797	

Neprikazane djelatnosti B,D,K,L zbog premaleni frekvencija u 2020.

3.2. Procjene broja nedostajućih domaćih radnika u skupinama zanimanja

Indikatori nedostatka radnika u skupinama zanimanja prikazani su u [Tablici 5](#), za prvih 10 skupina zanimanja prema broju nedostajućih domaćih radnika unutar roda zanimanja. Ukupno je bilo 4.210 unosa zanimanja 1.829 poslodavaca, koji su mogli navesti maksimalno pet zanimanja. Ukupna procjena broja nedostajućih domaćih radnika 2020. godine u populaciji iznosi oko 137.000, pri čemu je oko 25% nedostatka domaćih radnika popunjeno zapošljavanjem stranaca, što daje procjenu od oko 34.000 zapošljavanja stranaca u popunjavanju nedostatka domaćih radnika. Usporedbom s brojem iskorištenih dozvola za boravak i rad stranaca iz trećih zemalja na kraju 2020. godine (oko 39.000), možemo procijeniti da je oko 5.000 stranaca u 2020. (oko 13% novozaposlenih stranaca) zaposleno bez da su poslodavci prvo tražili radnike na domaćem tržištu radne snage, zanemarimo li zapošljavanje državljana članica Europske unije odnosno Europskog gospodarskog prostora. Najviše je domaćih radnika nedostajalo u rodu zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji (oko 54.500), uslužnim i trgovačkim zanimanjima (oko 32.200) te u jednostavnim zanimanjima (14.200), dok je u zanimanjima s visokim kvalifikacijama, to jest u rodu znanstvenika, inženjera i stručnjaka, na domaćem tržištu radne snage nedostajalo oko 11.000 radnika. Procjene broja nedostajućih domaćih radnika u skupinama zanimanja nisu izravno usporedive između 2019. i 2020. pa stoga kao pokazatelj promjene u nedostatku radnika u krajnjem desnom stupcu tablice za svaku skupinu zanimanja prikazujemo

promjenu udjela nedostajućih domaćih radnika u procjeni na razini roda te za rod zanimanja promjenu udjela u ukupnoj procjeni nedostatka radnika. To znači da rast udjela za pojedinu skupinu zanimanja ne mora nužno indicirati rast nezadovoljene potražnje u toj skupini nego može biti posljedica pada u drugim skupinama unutar istog roda (kao što je slučaj kod barmena i organizatora putovanja). Međutim, bez obzira na prethodno rečeno o nemogućnosti izravne usporedbe procjena između dvaju godišta te bez obzira na relativno blagi pad broja nedostajućih domaćih radnika u djelatnosti građevinarstva ukupno, u skupinama armirača i betoniraca te graditelja kuća (u potonjoj skupini, u zanimanjima montera građevinskih elemenata i građevinara za održavanje) toliko je povećan broj nedostajućih domaćih radnika da ne može biti riječ o posljedici razlika u uzorcima i utežanjima između dvaju godišta (usp. [Tablica 5](#) i Tablica 2 u izvještaju iz 2019.).

U slučaju zanimanja vezanih uz informacijske tehnologije, česti otvoreni unosi zanimanja u odgovorima poslodavaca (npr. „Java developeri“, „UX/UI dizajneri“ i sl.) ukazuju da razdjelnica rodova tehničara i stručnjaka prema višem traženom stupnju obrazovanja za stručnjake ovdje nije primjerena. Otvorene odgovore poput navedenih svrstali smo u zanimanje „programera/ki računalnih primjena“ u skupini tehničara informacijske i komunikacijske tehnologije te stoga procjene nedostatka radnika u skupinama programera za razvoj aplikacija i tehničara informacijske i komunikacijske tehnologije ne treba promatrati odvojeno. U analizi otvorenih odgovora pokazalo se također da su razmjerno često navođeni osobni asistenti (osobama s invaliditetom) i pomoćnici u nastavi, koji nemaju mjesto u Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja, stoga smo ih stavili u zasebnu kategoriju te pridružili rodu tehničara i stručnih suradnika.

Procjene broja nedostajućih domaćih radnika u najčešće navođenim pojedinim zanimanjima unutar rodova, zajedno s udjelima nedostajućih radnika na koje se odnose pojedine poteškoće u nalaženju radnika (razlozi nedostatka radnika) nalaze se u [Dodatku A.](#)

Tablica 5. Procjene broja nedostajućih domaćih radnika i popune nedostatka strancima (prvih 10 skupina unutar roda koje je spomenulo najmanje 3 poslodavca)

NKZ 2010. rod zanimanja Skupina zanimanja	Broj poslodavaca (unosa) u uzorku	Broj nedostajućih domaćih radnika	Udio zaposlenih stranaca u popuni nedostatka domaćih radnika	Promjena udjela nedostajućih domaćih radnika u rodu zanimanja 2019.-2020. (postotni bodovi)
UKUPNO	4.210	137.156	24,8	-
2. Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci	1.068	10.965	5,9	0,9
Medicinske sestre/medicinski tehničari	104	1.716	11,3	3,8
Učitelji razredne/predmetne nastave u osnovnim školama (predmetna: uglavnom prirodni predmeti, jezici i informatika)	330	1.297	2,7	5,8
Programeri za razvoj aplikacija	34	858	6,1	-5,9
Nastavnici u srednjim školama	110	585	0,0	1,5
Predškolski odgojitelji	54	536	7,6	-1,5
Inženjeri elektroenergetike	24	423	8,7	0,9
Analitičari sustava (dipl. informatičari, dipl. inženjeri za izgradnju informacijskih sustava, dipl. inženjeri računalstva)	24	396	0,0	-1,4
Stručnjaci edukacijsko-rehabilitacijskog profila (logopedice, profesorice edukacijske rehabilitacije, učiteljice djece s teškoćama u razvoju)	40	390	1,5	2,2
Inženjeri građevinarstva	22	387	3,1	-2,3
Doktori dentalne medicine	7	381	0,0	2,7
3. Tehničari i stručni suradnici/stručne suradnice	334	8.530	9,4	1,0
Tehničari informacijske i komunikacijske tehnologije (informatičari, programeri računalnih primjena, „developeri“, „dizajneri korisničkih sučelja“, itd.)	30	983	0,0	4,2
Tehničari za arhitekturu, građevinarstvo, geodeziju i srodna zanimanja	45	963	3,6	7,0
Komercijalisti u prodaji	45	962	2,9	-8,6
Glavni kuhari	19	632	38,4	-5,9
Tehničari za elektrotehniku i srodna zanimanja	20	537	4,3	-7,6
Tehničko-tehnološki tehničari d. n.	14	517	38,3	0,0
Osobni asistenti i pomoćnici u nastavi (van NKZ-a)	17	444	19,6	-
Tehničari za kemijsku i prehrambenu tehnologiju i biotehnologiju	5	356	0,0	3,6
Ekonomisti i voditelji dijelova računovodstva	20	310	12,3	1,8

Tablica 5. Procjene broja nedostajućih domaćih radnika i popune nedostatka strancima (prvih 10 skupina unutar roda koje je spomenulo najmanje 3 poslodavca)

NKZ 2010. rod zanimanja Skupina zanimanja	Broj poslodavaca (unosa) u uzorku	Broj nedostajućih domaćih radnika	Udio zaposlenih stranaca u popuni nedostatka domaćih radnika	Promjena udjela nedostajućih domaćih radnika u rodu zanimanja 2019.-2020. (postotni bodovi)
Kapetani plovila i srodna zanimanja (uglavnom skiperi)	5	301	7,0	-1,8
4. Administrativni službenici	114	2.988	8,0	-0,4
Skladišni službenici	36	1.035	6,0	19,3
Službenici u knjigovodstvu	24	529	3,6	12,1
Recepcionari (općenito)	10	404	24,8	-23,2
Organizatori putovanja i službenici u turističkim agencijama	10	283	12,4	3,5
Uredski službenici za opće poslove	19	278	6,8	-3,7
Službenici za unos podataka	4	100	0,0	-3,4
5. Uslužna i trgovačka zanimanja	686	32.232	21,2	-5,1
Konobari	228	11.311	24,3	-3,2
Prodavači u trgovinama	84	7.524	6,3	11,0
Kuhari	179	6.058	31,5	-2,7
Kozmetičari, pedikeri i srodna zanimanja	26	1.202	51,9	-1,2
Djelatnici za zdravstvenu i socijalnu skrb u kući	56	1.095	10,0	1,7
Zaštitari	10	1.078	0,0	1,4
Frizeri	28	782	7,4	-1,8
Djelatnici za čišćenje i održavanje u uredima, hotelima i drugim objektima	17	698	52,4	-7,4
Barmeni	13	566	45,4	0,6
Blagajnici, prodavači ulaznica i srodna zanimanja	10	512	31,4	-1,0
6. Poljoprivrednici, šumari, ribari, lovci	28	1.123	6,1	-0,1
Voćari, vinogradari i srodna zanimanja	5	638	0,0	56,2
Vrtlari, hortikulturni djelatnici i srodna zanimanja	14	264	26,1	-25,3
Šumari i srodna zanimanja	6	143	0,0	-4,7
7. Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	1.188	54.352	33,5	6,6
Zidari i srodna zanimanja	122	7.501	56,9	-0,2
Instalateri i monter cjevovoda	87	5.884	23,4	-2,2

Tablica 5. Procjene broja nedostajućih domaćih radnika i popune nedostatka strancima (prvih 10 skupina unutar roda koje je spomenulo najmanje 3 poslodavca)

NKZ 2010. rod zanimanja Skupina zanimanja	Broj poslodavaca (unosa) u uzorku	Broj nedostajućih domaćih radnika	Udio zaposlenih stranaca u popuni nedostatka domaćih radnika	Promjena udjela nedostajućih domaćih radnika u rodu zanimanja 2019.-2020. (postotni bodovi)
Armirači i betonirci	70	5.203	34,8	5,1
Zavarivači i srodna zanimanja	45	2.901	43,1	2,3
Tesari i građevinski stolari	53	2.743	57,5	-0,5
Fasaderi i gipsari	35	2.725	42,8	0,3
Graditelji kuća	27	2.242	19,3	1,8
Elektroinstalateri i srodna zanimanja	66	2.153	15,1	0,0
Alatničari i srodna zanimanja	85	2.116	16,6	-0,5
Stolari i srodna zanimanja	50	1.834	41,3	-1,2
8. Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda	312	12.384	29,0	1,1
Vozači teretnih vozila i kamiona	105	4.117	29,1	1,4
Rukovatelji građevinskim i sličnim strojevima	51	1.972	15,9	10,0
Rukovatelji strojevima za proizvodnju prehrambenih i sličnih proizvoda	11	1.216	70,7	7,5
Vozači osobnih vozila, taksija i lakih dostavnih vozila	27	852	10,3	-25,3
Sastavljači strojeva, uređaja i opreme, d. n.	15	831	40,7	5,8
Vozači autobusa i tramvaja	14	704	34,5	-0,5
Rukovatelji postrojenjima i strojevima za preradu drva	19	659	21,7	0,8
Rukovatelji pokretnim poljoprivrednim i šumarskim strojevima	16	451	18,0	2,2
Rukovatelji dizalicama i sličnim uređajima	6	301	63,5	0,8
Kormilari, brodske strojovođe i mornari	7	264	0,0	-0,2
9. Jednostavna zanimanja	376	14.265	26,3	-4,0
Domaćinska zanimanja u uredima, hotelima i ostalim objektima	139	3.567	21,3	-9,3
Djelatnici jednostavnih zanimanja, drugdje neklasificirani	49	2.266	24,1	5,5
Jednostavna zanimanja u prerađivačkoj industriji, d.n.	50	2.161	33,1	0,8
Kuhinjski pomoćnik	22	1.794	28,7	7,4
Rukovatelji teretom	27	955	17,3	-1,1

Tablica 5. Procjene broja nedostajućih domaćih radnika i popune nedostatka strancima (prvih 10 skupina unutar roda koje je spomenulo najmanje 3 poslodavca)

NKZ 2010. rod zanimanja Skupina zanimanja	Broj poslodavaca (unosa) u uzorku	Broj nedostajućih domaćih radnika	Udio zaposlenih stranaca u popuni nedostatka domaćih radnika	Promjena udjela nedostajućih domaćih radnika u rodu zanimanja 2019.-2020. (postotni bodovi)
Radnici na ratarskoj farmi	8	592	25,8	0,2
Radnici u niskogradnji	8	556	11,2	-1,9
Radnici na poljoprivrednom gospodarstvu mješovite proizvodnje (biljne i stočarske)	8	526	61,2	0,6
Dostavljači, nosači i srodna zanimanja	15	474	17,9	-0,6
Radnici u visokogradnji	6	256	22,3	-1,5

4. Zapošljavanje na temelju drugih oblika rada

Informacije o zapošljavanju na temelju drugih oblika rada nedostupne su u drugim objavljenim statistikama o tržištu rada. Stoga se putem Ankete poslodavaca nastoji prikupiti informacija o broju osoba koje su poslodavci angažirali putem nekog od sljedećih atipičnih oblika rada – ugovora o djelu, autorskog ugovora, putem učeničkog ili studentskog servisa te kroz privremeno agencijsko zapošljavanje. Riječ je o zakonski definiranom radu koji se odnosi na povremene ili pojedinačne angažmane i uglavnom se značajno razlikuje po opsegu i trajanju od ugovora o radu, što ovakve angažmane čini teško usporedivima s konvencionalnim radnim odnosom. Međutim, ne bi ispravno bilo zanemariti ove oblike rada, pogotovo uzmemo li u obzir da je između četvrtine i petine poslodavaca 2019. i 2020. (22 i 24 posto) iskazalo da su koristili minimalno jedan od četiri promatrana oblika atipičnog zapošljavanja u te dvije godine. U odnosu na 2016. godinu, taj je udio bio za 6 odnosno 4 postotna boda manji⁷. Ukupni broj angažiranih procjenjuje se na oko 139.000 u 2020., što je bio znatan pad u odnosu na 2019. (procijenjeno na oko 191.000). Za usporedbu, u 2016. procjena je iznosila oko 176.700 angažiranih na jedan od četiri promatrana atipična oblika rada. Pad ukupnog broja angažmana u 2020. u odnosu na 2019. odnosi se na autorske ugovore (za oko 26.000, odnosno 34 posto) i na rad preko učeničkog ili studentskog servisa (za oko 21.400, odnosno 50 posto) te se velikom većinom odnosi na djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, koje su obuhvaćale dobar dio angažmana u ovim oblicima rada, što sve daje zaključiti da je pad broja angažmana u atipičnim oblicima rada nastupio u prvom redu zbog slabije turističke sezone.

⁷ Udjeli poslodavaca navedeni u publikaciji Ankete poslodavaca 2017. nisu utežani na populaciju; utežani udio poslodavaca koji su u 2016. koristili barem jedan od četiri oblika atipičnog zapošljavanja iznosi 28%. Ostali udjeli po pojedinim atipičnim oblicima rada utežani na populaciju za 2016. i 2019. dostupni su u Dodatku B ovdje.

U [Tablici 6](#) prikazujemo procjene broja angažiranih te udjele poslodavaca i angažiranih za svaki od četiri atipična oblika zapošljavanja prema obliku vlasništva i veličini privatnih poslodavaca (usporedive tablice za 2016. i 2019. nalaze se u [Dodatku B](#)). Iako je udio poslodavaca koji su angažirali jednu ili više osoba na ugovor o djelu blago pao u odnosu na 2016. (usp. [Tablica B2](#)), između 2016. i 2020. nije bilo razlike u omjeru procijenjenog broja angažiranih na ugovor o djelu i 12-mjesečnog prosjeka ukupnog broja mirovinskih osiguranika zaposlenih na ugovor o radu u godini (izraženo kao postotak, 3,5-3,6%). Štoviše, i u 2019. taj je omjer bio sličan (3,8%).

Tablica 6. Udio poslodavaca koji su tijekom 2020. angažirali jednu ili više osoba na temelju drugih oblika rada i udio angažiranih prema obliku vlasništva i veličini privatnih poslodavaca

	Na temelju ugovora o djelu	Na temelju autorskog ugovora	Preko učeničkog ili studentskog servisa	Preko agencije za privremeno zapošljavanje
Ukupno broj angažiranih	56.194	21.190	50.302	6.366
Oblik vlasništva	% poslodavaca (% angažiranih u obliku rada)			
Privatni	7,4 (60,2)	1,4 (38,0)	13,9 (77,5)	0,9 (88,2)
Državni ili javni	27,1 (18,7)	12,4 (31,3)	16,6 (12,0)	0,9 (11,8)
Ostalo	39,2 (21,0)	15,4 (30,6)	16,3 (10,6)	0,0 (0,0)
Ukupno	10,4 (100,0)	2,9 (100,0)	14,2 (100,0)	0,9 (100,0)
Veličina poslodavca (privatni sektor)				
Privatni sektor – ukupno broj angažiranih	33.847	8.062	38.962	5.616
% poslodavaca (% zaposlenih u stupcu)	% poslodavaca (% angažiranih u obliku rada)			
Mikro (obrt) – do 9 zaposlenih	7,2 (9,3)	0,1 (1,0)	8,3 (8,4)	0,8 (3,9)
Mikro (ostali) – do 9 zaposlenih	6,5 (23,6)	1,4 (27,4)	12,4 (24,9)	0,7 (11,4)
Mali poslodavci - 10 do 49 zaposlenih	8,3 (28,6)	2,7 (52,6)	20,8 (28,3)	0,8 (5,9)
Srednji poslodavci - 50 do 249 zap.	14,9 (18,8)	2,4 (16,4)	33,8 (23,9)	5,2 (33,0)
Veliki poslodavci - 250 i više zap.	24,6 (19,8)	5,4 (2,7)	45,1 (14,5)	11,9 (45,9)
Ukupno privatni sektor	7,4 (100,0)	1,4 (100,0)	13,9 (100,0)	0,9 (100,0)

Promatrajući obuhvat angažiranih po područjima djelatnosti ([Tablica 7](#)), velikim su se obuhvatom u više atipičnih oblika rada isticala informacije i komunikacije (osim ugovora o djelu). Relativno je visok obuhvat angažiranih putem ugovora o djelu u obrazovanju (14%), usporediv s onim u trgovini (16%) i prerađivačkoj industriji (13%). Najviše angažiranih putem autorskih ugovora bilo je u području informacija i komunikacija (29% među angažiranim na autorski ugovor, pri čemu se unutar tog područja djelatnosti većina takvih angažmana odnosila na novinarstvo i izdavaštvo), zatim na područje ostalih uslužnih djelatnosti (23%) te na umjetnost, zabavu i rekreaciju (21%). Bez obzira na ukupan pad broja angažmana putem učeničkog ili studentskog servisa, posebno u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, potonje je područje djelatnosti i dalje obuhvaćalo najviše učeničkih i studentskih angažmana (20%), zatim su tu informacije i komunikacije te trgovina (po 15-16%). Agencijski privremeni rad je u 2020. bio najviše obuhvaćen, nakon područja

informacija i komunikacija (28% takvih angažmana), trgovinom (17%), prerađivačkom industrijom i djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (po 14%).

Tablica 7. Udio poslodavaca koji su tijekom 2020. angažirali jednog ili više radnika na temelju drugih oblika rada i udio angažiranih prema djelatnosti poslodavca

	Na temelju ugovora o djelu	Na temelju autorskog ugovora	Preko učeničkog ili studentskog servisa	Preko agencije za privremeno zapošljavanje
Ukupno broj angažiranih	56.194	21.190	50.302	6.366
	% poslodavaca u djelatnosti (% angažiranih u obliku rada)			
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	6,4 (2,5)	0,0 (0,0)	3,7 (1,6)	0,0 (0,0)
C - Prerađivačka industrija	7,4 (12,7)	0,9 (0,6)	10,1 (6,7)	2,4 (14,4)
E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	17,4 (0,6)	1,1 (0,1)	8,7 (0,4)	0,3 (1,6)
F - Građevinarstvo	7,4 (10,3)	0,1 (0,2)	5,4 (2,8)	0,5 (1,5)
G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	6,9 (16,3)	0,7 (1,5)	13,8 (14,5)	1,5 (16,8)
H - Prijevoz i skladištenje	5,1 (1,6)	0,4 (0,7)	9,7 (3,1)	1,4 (3,5)
I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	7,3 (5,0)	1,7 (2,8)	28,0 (20,4)	0,3 (13,7)
J - Informacije i komunikacije	11,2 (1,7)	14,2 (28,9)	27,6 (15,6)	0,5 (28,3)
M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	6,5 (2,6)	3,7 (3,7)	13,3 (8,7)	0,2 (7,9)
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	6,6 (3,6)	2,8 (2,1)	20,8 (7,5)	0,2 (1,1)
O - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	30,5 (2,2)	3,2 (0,9)	5,0 (0,8)	0,8 (0,9)
P - Obrazovanje	27,8 (13,5)	7,6 (11,7)	9,9 (3,1)	0,2 (0,8)
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	29,9 (7,2)	5,4 (2,9)	5,0 (1,0)	0,3 (0,8)
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	33,1 (10,1)	24,8 (21,1)	31,5 (6,0)	0,3 (2,0)
S - Ostale uslužne djelatnosti	18,0 (8,8)	7,8 (22,7)	13,1 (5,2)	0,0 (0,0)
Ukupno	10,3 (100,0)	2,9 (100,0)	14,1 (100,0)	0,9 (100,0)

5. Rad na izdvojenom mjestu rada

Oko četvrtine svih poslodavaca imalo je u 2020. zaposlene radnike na izdvojenom mjestu rada (udio među 4.899 poslodavaca, koliko ih je odgovorilo na ovo pitanje, utežan na populaciju). Među njima, oko 44% imalo je radnike koji su na izdvojenom mjestu rada radili samo povremeno te je oko 19% imalo poteškoće s određivanjem rada na izdvojenom mjestu rada, pri čemu je dvostruko veći udio privatnih poslodavaca u odnosu na državni i javni sektor iskazalo poteškoće s određivanjem rada na izdvojenom mjestu rada ([Tablica 8](#)).

Unutar privatnog sektora, obrti do 9 zaposlenih najrjeđe su imali radnike na izdvojenom mjestu rada (manje od 5 posto), a najčešće su ih imali srednji i veliki poslodavci (46 odnosno 60%). Mikro-poslodavci (obrti i tvrtke) dvostruko su češće iskazali poteškoće u određivanju rada na izdvojenom mjestu rada (oko 25%) u odnosu na male, srednje i velike poslodavce (10-15%). Među onima koji su iskazali poteškoće, u pitanju s jednostrukim izborom o sadržaju tih poteškoća, poslodavci u državnom i javnom sektoru dvostruko su češće ukazivali na „nedostatnost zakonskih odredbi za povremeni rad na izdvojenom mjestu rada” u odnosu na poslodavce privatnog sektora (42 u odnosu na 21%), dok su rjeđe iskazali poteškoće s „određivanjem radnog vremena i trajanja rada tijekom radnog dana” (19 u odnosu na 36%). Unutar privatnog sektora, veliki su poslodavci češće ukazivali na „nedostatnost zakonskih odredbi za povremeni rad na izdvojenom mjestu rada” u odnosu na kategorije manjih poslodavaca (57% u odnosu na 0-37%). Poteškoća s „utvrđivanjem kriterija za određivanje naknade troškova radniku” bila je relativno slabo zastupljena (7% ukupno). Međutim, razmjerno veliki udjeli odabira opcija „ne mogu procijeniti” i „nešto drugo” (oba po 19%) upućuju na to da je problematika s određivanjem rada na izdvojenom mjestu rada složenija u odnosu na ponuđene opcije. Među otvorenim odgovorima pod „nešto drugo” najčešći su tehničko-infrastrukturni ili „logistički” problemi, kako ih je jedan sudionik okarakterizirao (nemogućnost uspostavljanja kvalitetne VPN veze za pristup alatima zbog „lošeg interneta”, nedostupna dokumentacija u digitalnom obliku, nedostupna nužna oprema za rad u slučaju da su za njega potrebni uređaji osim računala), a slijede ih organizacijski problemi (nedostatak izravne komunikacije te nemogućnost nadzora i kontrole rada; jedan je odgovor glasio „radnici loše rade kada rade od kuće”). U svakom slučaju, pored administrativnih prepreka odnosno nedorečenog zakonskog okvira za rad na izdvojenom mjestu rada, ne treba zanemariti aspekt brige o smanjenoj produktivnosti rada od kuće o kojemu neku indikaciju daje jedan od nalaza iz drugog, srpanjskog vala Eurofoundove ankete o životu i radu u vrijeme pandemije, o nezadovoljstvu sudionika u Hrvatskoj koji su radili od kuće kvalitetom (oko 14%) i količinom (oko 25%) svog rada⁸. Također, međutim, treba imati u vidu da bi smanjena produktivnost rada od kuće uvelike mogla imati veze s neraspologanjem opremom za kvalitetno obavljanje posla kod kuće (20% sudionika u Eurofoundovom istraživanju).

8 Eurofound (2020) Living, working and COVID-19, COVID-19 series. Publications Office of the European Union: Luxembourg. Dostupno na: https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef20059en.pdf; izneseni rezultati dostupni na interaktivnoj vizualizaciji: <https://www.eurofound.europa.eu/data/covid-19/working-teleworking>

Tablica 8. Rad na izdvojenom mjestu rada s obzirom na obliku vlasništva i veličini privatnog poslodavca

	% odgovor „Da” unutar kategorije			Navedite na što su se poteškoće s određivanjem takvog rada, uglavnom odnosile (% retka, jednostruki izbor):				
	Radnici na izdvojenom mjestu rada (%Da)	Među njima, radnici na izdvojenom mjestu rada samo povremeno (%Da)	„Jeste li tijekom tog razdoblja imali poteškoća s određivanjem rada na izdvojenom mjestu rada?” (%Da)	a) na nedostatnost zakonskih odredbi za povremeni rad na izdvojenom mjestu rada	b) na utvrđivanje kriterija za određivanje naknade troškova radniku	c) na određivanje radnog vremena i trajanja rada tijekom radnog dana	d) ne mogu procijeniti	e) na nešto drugo
N (uzorak)	4.899	1.901	1.901	264				
Udio (populacija)	25,8	43,8	18,7	21,9	7,2	33,5	19,0	18,5
Oblik vlasništva	%	% među onima s radnicima na izdv. mjestu rada		% među onima s poteškoćama u određivanju rada na izdv. mjestu rada				
Privatni ili pretežito privatni	22,0	45,0	21,2	20,6	7,7	36,1	18,6	17,1
Državni ili javni	58,5	42,0	10,0	42,4	9,3	19,1	13,3	15,9
Ostalo	45,1	38,3	13,6	14,4	0,0	20,1	29,2	36,3
Veličina poslodavca (privatni sektor)	%	% među onima s radnicima na izdv. mjestu rada		% među onima s poteškoćama u određivanju rada na izdv. mjestu rada				
Mikro (obrt) – do 9 zaposlenih	4,4	44,9	25,6	0,0	16,9	47,5	13,9	21,7
Mikro (ostali) – do 9 zaposlenih	26,2	43,8	25,7	17,7	8,9	37,5	16,3	19,7
Mali poslodavci - 10 do 49 zaposlenih	28,5	43,1	12,8	36,5	0,6	29,8	27,1	6,0
Srednji poslodavci - 50 do 249 zap.	46,0	58,4	15,2	30,3	3,0	26,8	31,8	8,2
Veliki poslodavci - 250 i više zap.	60,2	69,3	10,5	57,0	0,0	9,4	0,0	33,7

Poredak djelatnosti po udjelima poslodavaca čiji je barem dio radnika radio na izdvojenom mjestu rada tijekom 2020. (Tablica 9) očekivan je s obzirom na protupandemijske mjere (obrazovanje na prvom mjestu radi nastave na daljinu) te s obzirom na sadržaj glavnih poslova u djelatnostima (u poretku, s više od 40% poslodavaca koji su imali zaposlenike koji rade od kuće, slijedile su informacije i komunikacije, stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti te umjetnost, zabava i rekreacija). Javni sektor bez zdravstva, socijalne skrbi i obrazovanja (djelatnost O) također je imao relativno visoki udio radnika koji su radili od kuće (39%). Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (velikim dijelom banke i osiguravajuća

društva), neprikazane zbog premalene frekvencije u uzorku, vjerojatno bi također imale relativno veliki udio rada od kuće.

Tablica 9. Rad na izdvojenom mjestu rada po djelatnosti poslodavca

	Radnici na izdvojenom mjestu rada (%Da)	Radnici na izdvojenom mjestu rada samo povremeno (%Da)	„Jeste li tijekom tog razdoblja imali poteškoća s određivanjem rada na izdvojenom mjestu rada?“ (%Da)
N (uzorak)	4.899	1.901	1.901
P - Obrazovanje	67,1	49,8	12,4
J - Informacije i komunikacije	60,2	49,7	14,6
M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	51,8	45,3	23,5
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	43,0	28,2	9,7
O - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	39,1	63,0	10,5
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	35,2	36,1	18,8
E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	34,4	41,1	12,5
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	26,3	43,2	14,6
G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	25,2	43,5	17,2
S - Ostale uslužne djelatnosti	23,9	38,3	13,8
C - Prerađivačka industrija	17,3	38,3	18,2
H - Prijevoz i skladištenje	16,9	38,1	27,6
F - Građevinarstvo	11,7	44,3	38,5
I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	9,1	37,4	7,0
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4,1	33,6	8,4
Ukupno	25,9	43,9	18,5

Neprikazane djelatnosti B,D,K,L zbog premalene frekvencija u 2020.

Drugi promatrani fleksibilni oblik rada, ustupanje radnika povezanim društvima, iskazalo je samo 1,9% poslodavaca, pri čemu je udio nešto viši kod velikih poslodavaca (6%). Ukupni udio poslodavaca koji su iskazali da su ustupali radnike povezanim društvima premalen je da bismo ga prikazali po djelatnostima. Među onima koji su ustupali radnike, podjednako su bila zastupljena tri ponuđena trajanja neprekinutog razdoblja takvog ustupanja radnika: „do jednog mjeseca“; „više od jednog, do tri mjeseca“; „više od tri mjeseca“ (29-41%).

6. Fleksibilno uređenje radnog vremena

Procjena ukupnog broja radnika u nekome od triju aranžmana fleksibilnog radnog vremena (u nejednakom trajanju, s preraspodijeljenim radnim vremenom, s ugovorenim samostalnim određivanjem radnog vremena) iznosi oko 142.800 ([Tablica 10](#)), pri čemu udjeli navedenih triju aranžmana iznose, redom, oko 52, 34 i 14 posto. Najveći se udjeli zaposlenih u tim aranžmanima odnose na privatni sektor (po 71 posto radnika u prva dva aranžmana te 80 posto radnika s ugovorenim samostalnim određivanjem radnog vremena). Unutar privatnog sektora, poslodavci koji prakticiraju uređenje radnog vremena nejednakim trajanjem i/ili preraspodjelom radnog vremena zastupljeniji su među velikim poslodavcima. Većina zaposlenih s ta dva aranžmana nalazila se kod srednjih i velikih poslodavaca (60 i 66 posto ukupno za srednje i velike poslodavce).

Tablica 10. Aranžmani fleksibilnog radnog vremena po obliku vlasništva i veličini privatnih poslodavaca (udio poslodavaca i broj zaposlenih)

	Radnici u nejednakom trajanju po danima, tjednima, odnosno mjesecima	Preraspodijeljeno radno vrijeme	Ugovoreno radnikovo samostalno određivanje radnog vremena
N (uzorak ukupno)	4.567		
Ukupno broj zaposlenih	74.404	48.676	19.758
Oblik vlasništva	% poslodavaca (% zaposlenih u stupcu)		
Privatni ili pretežito privatni	6,6 (70,8)	3,3 (71,1)	3,5 (80,0)
Državni ili javni	5,7 (23,4)	4,1 (26,9)	1,2 (2,5)
Ostalo	4,7 (5,8)	1,7 (2,1)	4,4 (17,5)
Ukupno	6,5 (100,0)	3,3 (100,0)	3,4 (100,0)
Veličina poslodavca (privatni sektor)			
N (poduzorak privatni sektor)	3.277		
Privatni sektor – ukupno broj zaposlenih	52.570	33.029	15.805
	% poslodavaca (% zaposlenih u stupcu)		
Mikro (obrt) – do 9 zaposlenih	6,0 (5,0)	2,3 (2,7)	2,8 (4,7)
Mikro (ostali) – do 9 zaposlenih	6,8 (12,9)	3,2 (12,8)	4,7 (26,9)
Mali poslodavci - 10 do 49 zaposlenih	6,6 (19,9)	3,9 (18,6)	1,9 (10,5)
Srednji poslodavci - 50 do 249 zaposlenih	7,3 (13,4)	7,7 (30,4)	1,9 (3,7)
Veliki poslodavci - 250 i više zaposlenih	13,7 (48,8)	13,4 (35,5)	5,4 (54,1)
Ukupno privatni sektor	6,6 (100,0)	3,3 (100,0)	3,5 (100,0)

Među djelatnostima ([Tablica 11](#)), po obuhvatu svih radnika zaposlenih na radno vrijeme u nejednakom trajanju prednjače trgovina (obuhvaća 22% takvih radnika), prerađivačka industrija (18%) te informacije i komunikacije (14%), iako je udio poslodavaca koji prakticiraju uređenje radnog vremena u nejednakom trajanju najveći u prijevozu i skladištenju (oko 15%). Preraspodijeljeno radno vrijeme najčešće se nalazi kod poslodavaca u djelatnostima

pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane te prijevozu i skladištenju (po oko 6%), dok najveći udio zaposlenika zaposlenih s takvim aranžmanom radnog vremena otpada na djelatnost „I” te na prerađivačku industriju (po nešto manje od četvrtine u oba područja), a potom na prijevoz i skladištenje (oko 14%). Uvjerljivo najveći udio zaposlenih s ugovorenim radnikovim samostalnim određivanjem radnog vremena, oko 44%, obuhvaća područje informacija i komunikacija.

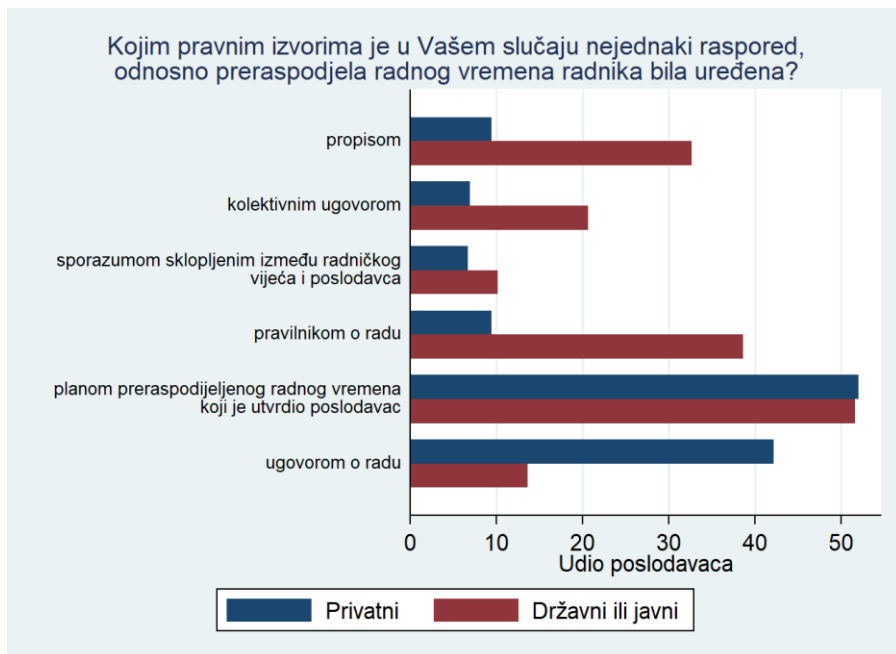
Tablica 11. Aranžmani fleksibilnog radnog vremena po djelatnosti poslodavca (udio poslodavaca i broj zaposlenih)

	Radnici u nejednakom trajanju po danima, tjednima, odnosno mjesecima	Preraspodijeljeno radno vrijeme	Ugovoreno radnikovo samostalno određivanje radnog vremena
Ukupno broj zaposlenih	74.404	48.676	19.758
	% poslodavaca (% zaposlenih u stupcu)		
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	11,4 (1,3)	4,9 (1,3)	1,2 (0,2)
C - Prerađivačka industrija	3,2 (17,5)	3,3 (22,6)	1,8 (3,8)
E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	9,6 (0,7)	1,5 (0,4)	1,3 (0,2)
F - Građevinarstvo	5,3 (2,8)	2,4 (8,7)	2,1 (2,3)
G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	7,4 (21,8)	1,7 (10,2)	2,9 (8,2)
H - Prijevoz i skladištenje	14,8 (12,0)	5,8 (13,6)	6,7 (2,3)
I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	6,2 (6,0)	6,4 (23,9)	4,6 (7,8)
J - Informacije i komunikacije	6,4 (13,5)	2,2 (1,0)	5,9 (44,3)
M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	6,2 (3,0)	2,6 (1,8)	5,2 (7,0)
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	7,5 (2,4)	4,2 (1,7)	5,3 (1,7)
O - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	4,2 (3,2)	1,7 (0,5)	0,0 (0,0)
P - Obrazovanje	7,4 (4,8)	1,7 (1,8)	3,6 (2,4)
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3,1 (4,9)	2,5 (7,6)	3,4 (1,6)
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	8,1 (2,4)	5,3 (2,1)	3,4 (0,9)
S - Ostale uslužne djelatnosti	4,9 (1,8)	2,8 (1,5)	2,7 (17,0)
Ukupno	6,5 (100,0)	3,3 (100,0)	3,4 (100,0)

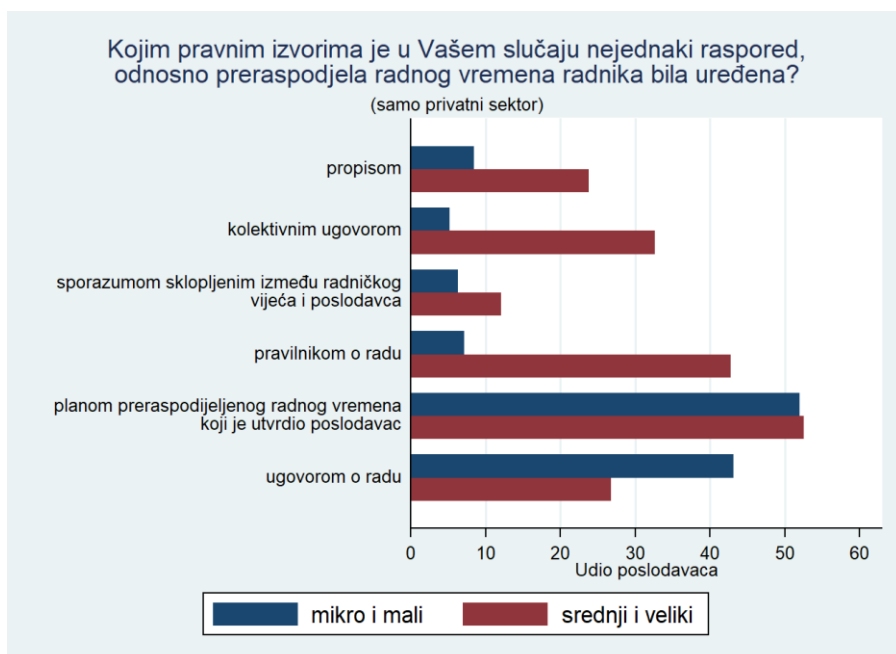
Neprikazane djelatnosti B,D,K,L zbog premaleni frekvencija u 2020.

Pravni izvori kojima je uređen nejednaki raspored ili preraspodjela radnog vremena kod privatnih su poslodavaca rjeđe bili propisi, kolektivni ugovori i pravilnici o radu (Slika 2) u odnosu na državni i javni sektor (manje od 10 posto u odnosu na, redom, 32, 21 i 38 posto u državnom i javnom sektoru), a češće su takvi aranžmani kod privatnih poslodavaca bili uređeni ugovorom o radu (42 u odnosu na 13 posto poslodavaca u državnom i javnom sektoru). Podjednaki je udio poslodavaca u oba oblika vlasništva iskazao „plan

preraspodijeljenog radnog vremena koji je utvrdio poslodavac” kao pravni izvor (nešto više od polovice). Međutim, unutar privatnog sektora (Slika 3), propis, kolektivni ugovor i pravilnik o radu bili su znatno češće navođeni pravni izvori kod srednjih i velikih poslodavaca (redom, 23, 32 i 42 posto) u odnosu na mikro i male poslodavce (sva tri izvora u manje od 10 posto slučajeva).

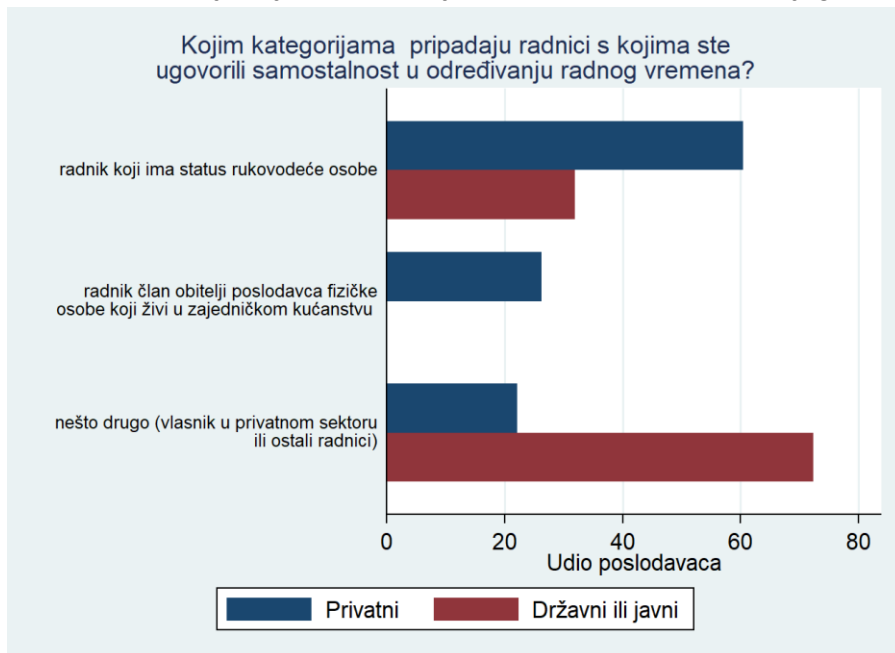

Slika 2 Pravni izvori za uređenje nejednakog rasporeda ili preraspodjele radnog vremena s obzirom na oblik vlasništva

Slika 3 Pravni izvori za uređenje nejednakog rasporeda ili preraspodjele radnog vremena s obzirom na veličinu privatnih poslodavaca

Među poslodavcima koji su s radnikom ugovarali samostalnost u određivanju radnog vremena (Slika 3), u privatnom sektoru najčešće se to odnosilo na rukovodeću osobu ili vlasnika (više od 60 posto), dok je radnik s ugovorenom samostalnošću u određivanju radnog vremena kod četvrtine poslodavaca u privatnom sektoru bio „član obitelji poslodavca fizičke osobe koji živi u zajedničkom kućanstvu i za njega obavlja različite poslove“.

Slika 4 Status radnika s ugovorenom samostalnošću u određivanju radnog vremena s obzirom na oblik vlasništva poslodavca

7. Uređenje rada tijekom epidemiološke krize

Modul Ankete o uređenju rada tijekom epidemiološke krize predstavljen je kao opcionalan zbog kratkoće upitnika, što je rezultiralo više nego dvostruko manjim realiziranim uzorkom (N=2.578) u odnosu na odgovore o poteškoćama pri zapošljavanju. Stoga je ovdje u procjenama korišten drugi skup utežanja na populaciju, također omjerom populacijskih i uzoračkih frekvencija poslodavaca kao i prethodno te prema istim kriterijima poststratifikacije zbog zadovoljavajućih uzoračkih frekvencija pojedinih kategorija poststratifikacijskih varijabli. Ispitali smo pojavnost i načine adresiranja dvaju poremećaja rada nastalih zbog okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19: promjene radnog vremena i prekida rada radnika. Udjele navodimo uz ogradu da iza tolikog smanjenja realiziranog uzorka u ovom modulu može stajati selekcija odnosno nadzastupljenost poslodavaca koji su doživjeli navedene promjene te veći naglasak stavljamo na usporedbe udjela (prema obliku vlasništva i veličini privatnih poslodavaca te prema području djelatnosti, kao i prethodno) te na ispitane prevalencije načina uređenja promjena radnog vremena odnosno rješavanja prekida rada nastalih zbog okolnosti izazvanih pandemijom. Promjene radnog vremena bile su nešto češće kod privatnih u odnosu na državne ili javne poslodavce (oko 38 u odnosu na 31 posto) dok nije bilo znatnih razlika u pojavnosti promjena radnog vremena s obzirom na veličinu privatnog poslodavca (Tablica 12). Privatni su poslodavci promjenu radnog vremena češće u odnosu na državne ili javne uređivali nejednakim rasporedom radnog vremena (oko 29 u odnosu na 17 posto poslodavaca kod kojih je došlo do promjene radnog vremena) i skraćivanjem ugovorenog radnog vremena s punog na nepuno radno vrijeme (oko 15 u odnosu na 5 posto), dok su privatni poslodavci rjeđe koristili preraspodjelu radnog vremena

(oko 38 u odnosu na 54 posto). Oko 29 je posto kako privatnih, tako i državnih ili javnih poslodavaca iskazalo da radno vrijeme nisu mijenjali niti jednim od navedenih načina.

Tablica 12. Promjene radnog vremena radnika zbog okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 po obliku vlasništva i veličini privatnih poslodavaca

	% odgovor „Da” unutar kategorije	Navedite način na koji je u navedenim okolnostima, promjena radnog vremena uređena (% retka, višestruki izbori):			
		Je li zbog okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 došlo do promjene radnog vremena radnika koje zapošljavate?	nejednakim rasporedom radnog vremena radnika	preraspodjelom radnog vremena radnika	skraćivanjem ugovorenog radnog vremena (s punog na nepuno radno vrijeme)
N (uzorak)	2.578	912	912	912	912
Ukupno (populacija)	37,7	27,7	40,2	13,7	29,1
Oblik vlasništva	%	% među onima kod kojih je došlo do promjene			
Privatni	38,3	28,7	38,1	15,3	28,6
Državni ili javni	30,5	16,7	54,0	4,9	28,6
Ostalo	36,8	22,9	57,9	0,4	34,8
Veličina poslodavca (privatni sektor)	%	% među onima kod kojih je došlo do promjene			
Mikro (obrt) – do 9 zaposlenih	41,5	25,5	29,6	7,8	42,9
Mikro (ostali) – do 9 zaposlenih	38,3	32,8	37,8	16,5	23,6
Mali poslodavci - 10 do 49 zaposlenih	35,1	21,9	50,4	21,0	22,0
Srednji poslodavci - 50 do 249 zaposlenih	34,1	36,8	42,3	28,4	18,2
Veliki poslodavci - 250 i više zaposlenih	40,5	38,0	30,9	19,4	39,3

Poredak djelatnosti prema učestalosti promjena radnog vremena na vrhu okuplja sektore najviše pogođene okolnostima uzrokovanim pandemijom ([Tablica 13](#)), s udjelom poslodavaca koji su mijenjali radno vrijeme radnika u rasponu od oko 56 do 40 posto: djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane; administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (gdje ukupno oko polovicu poslodavaca u populaciji čine djelatnosti izravno i neizravno vezane uz turizam i sezonu – putničke agencije i turoperatora te čišćenje i održavanje zgrada i krajolika); prijevoz i skladištenje; umjetnost, zabava i rekreacija; ostale uslužne djelatnosti (često zatvorene u proljeće uslijed odluke Stožera civilne zaštite RH). Nabrojana se područja djelatnosti blisko poklapaju sa skupinom poslodavaca koju je ciljalo potpora za očuvanje radnih mjesta u razdoblju od ožujka do svibnja. Najmanji je udio

poslodavaca s radnicima čije se radno vrijeme promijenilo zbog okolnosti uzrokovanih pandemijom bio u području informacija i komunikacija (oko 19 posto).

Tablica 13. Promjene radnog vremena radnika zbog okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 po djelatnosti poslodavca

	% odgovor „Da” unutar kategorije	Navedite način na koji je u navedenim okolnostima, promjena radnog vremena uređena (% retka, višestruki izbori):			
		Je li zbog okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 došlo do promjene radnog vremena radnika koje zapošljavate?	nejednakim rasporedom radnog vremena radnika	preraspodjelom radnog vremena radnika	skraćivanjem ugovorenog radnog vremena (s punog na nepuno radno vrijeme)
Ukupno	37,4	27,6	39,6	14,0	29,2
I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	56,2	18,5	42,4	8,1	41,2
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	50,1	38,6	45,5	18,6	10,6
H - Prijevoz i skladištenje	47,0	37,6	23,8	15,2	36,3
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	40,4	7,5	68,0	1,8	24,2
S - Ostale uslužne djelatnosti	39,6	28,6	41,5	16,3	24,1
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	37,0	34,8	56,1	1,3	25,5
G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	35,5	21,1	37,6	20,7	29,4
P - Obrazovanje	35,1	17,7	50,8	7,6	37,9
C - Prerađivačka industrija	33,2	28,9	34,9	14,8	30,1
O - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	33,0	8,6	65,9	0,0	27,7
M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	30,3	41,8	33,7	13,0	17,4
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	28,8	22,0	25,6	16,6	37,0
E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	28,7	6,3	71,3	9,8	22,4
F - Građevinarstvo	27,7	38,8	35,5	19,9	21,9
J - Informacije i komunikacije	18,5	54,6	41,5	29,5	3,8

Neprikazane djelatnosti B,D,K,L zbog premaleni frekvencija u 2020.

Prekid rada radnika zbog okolnosti uzrokovanih pandemijom trostruko su češće iskazali privatni u odnosu na državne ili javne poslodavce (Tablica 14). Najčešći je pretežit način adresiranja prekida rada, kod oko polovice poslodavaca bez obzira na oblik vlasništva, bila

„isplata naknade za vrijeme prekida rada radnika zbog okolnosti za koje radnik nije odgovoran“. Treba napomenuti da se taj odgovor vjerojatno u velikom udjelu odnosi i na poslodavce koji su od HZZ-a primali potpore za očuvanje radnih mjesta. Možda je iznenađujuće velik udio poslodavaca u državnom i javnom sektoru koji su prekide rada pretežito rješavali utvrđivanjem godišnjeg odmora radnicima (oko 34 posto u odnosu na oko 27 posto poslodavaca u privatnom sektoru). Unutar privatnog sektora, gledano po veličini poslodavca, utvrđivanje godišnjeg odmora radnicima bio je najčešći način rješavanja prekida rada radnika kod poslodavaca srednje veličine. Uvid u sadržaj otvorenih unosa koji stoje iza nezanemarivih udjela odabira opcije „drugim načinom“ (oko 17 do 18 posto poslodavaca bez obzira na oblik vlasništva, no za 5 do 10 postotnih bodova češći odabir kod mikro i malih u odnosu na srednje i velike među privatnim poslodavcima) otkriva da je „drugi način“ pretežitog adresiranja prekida rada zbog okolnosti uzrokovanih pandemijom većinom značio raskide radnih odnosa, i to poslovno uvjetovanim otkazom, sporazumnim raskidom ili istekom ugovora o radu na određeno vrijeme pri čemu je kod potonjeg razloga prestanka rada relativno često bio navođen „smanjen obujam posla“, što znači da se u nezanemarivom broju slučajeva radilo o ugovorima na određeno vrijeme zbog povećanog opsega posla. U manjoj mjeri, među odgovorima „drugim načinom“ poslodavaca privatnog sektora također se našao i dio onih koji su prekide rada radnika zbog okolnosti izazvanih pandemijom pretežito rješavali potporama za očuvanje radnih mjesta.

Tablica 14. Prekid rada radnika zbog okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 po obliku vlasništva i veličini privatnih poslodavaca

	% odgovor „Da“ unutar kategorije	Navedite kojim ste načinom u pretežitijoj mjeri, rješavali prekid rada (% retka, jednostruki izbor):		
	Jesu li okolnosti epidemije bolesti COVID-19 dovele do prekida rada radnika koje zapošljavate, zbog smanjenja ili prekida poslovnih aktivnosti?	isplatom naknade za vrijeme prekida rada radnika zbog okolnosti za koje radnik nije odgovoran	utvrđivanjem godišnjeg odmora radnicima	drugim načinom
N (uzorak)	2.581	637		
Ukupno (populacija)	29,4	56,0	27,3	16,8
Oblik vlasništva	%	% među onima kod kojih je došlo do prekida		
Privatni	31,8	56,3	27,1	16,7
Državni ili javni	11,0	48,9	33,7	17,4
Ostalo	17,3	53,1	28,4	18,6
Veličina poslodavca (privatni sektor)	%	% među onima kod kojih je došlo do prekida		
Mikro (obrt) – do 9 zaposlenih	32,7	65,6	17,4	17,0
Mikro (ostali) – do 9 zaposlenih	29,8	58,8	22,8	18,4

Mali poslodavci - 10 do 49 zaposlenih	35,1	43,1	42,8	14,1
Srednji poslodavci - 50 do 249 zaposlenih	31,3	38,1	52,6	9,3
Veliki poslodavci - 250 i više zaposlenih	28,1	60,5	32,6	6,8

Područja djelatnosti poredana prema incidenciji prekida rada radnika zbog okolnosti uzrokovanih pandemijom prikazana su u [Tablici 15](#).

Tablica 15. Prekid rada radnika zbog okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 po djelatnosti poslodavca

	% odgovor „Da” unutar kategorije	Navedite kojim ste načinom u pretežitoj mjeri, rješavali prekid rada (% retka, jednostruki izbor):		
		Jesu li okolnosti epidemije bolesti COVID-19 dovele do prekida rada radnika koje zapošljavate, zbog smanjenja ili prekida poslovnih aktivnosti?	isplatom naknade za vrijeme prekida rada radnika zbog okolnosti za koje radnik nije odgovoran	utvrđivanjem godišnjeg odmora radnicima
Ukupno	29,7	56,1	27,1	16,7
I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	46,8	68,6	14,4	17,0
F - Građevinarstvo	37,5	62,8	28,7	8,5
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	35,7	45,9	24,7	29,4
H - Prijevoz i skladištenje	34,8	50,9	16,9	32,2
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	30,6	69,5	30,5	0,0
C - Prerađivačka industrija	30,0	49,1	37,0	13,9
G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	28,8	50,5	38,4	11,1
S - Ostale uslužne djelatnosti	25,4	46,2	18,0	35,8
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	20,9	61,0	27,5	11,5
M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	17,9	39,5	39,0	21,4
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	17,4	53,9	44,7	1,4
P - Obrazovanje	15,7	56,0	18,2	25,8
J - Informacije i komunikacije	14,7	79,9	8,2	11,8
E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	5,2	51,6	48,4	0,0

O - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	4,6	17,6	28,1	54,3
---	-----	------	------	------

Neprikazane djelatnosti B,D,K,L zbog premaleni frekvencija u 2020.

Dodatak A – Najčešća zanimanja s poteškoćama pri zapošljavanju i poteškoće u nalaženju domaćih radnika

U Tablici A1 prikazana su najčešća zanimanja unutar rodova (zanimanja koja je spomenulo barem 10 poslodavaca u uzorku) poredana prema populacijskim procjenama broja nedostajućih domaćih radnika te učestalost pojedinih poteškoća sa zapošljavanjem kao udjeli nedostajućih radnika na koje su se pojedine poteškoće odnosile u uzorku. Napominjemo, populacijske procjene broja nedostajućih radnika u zanimanjima u 2020. nisu izravno usporedive s procjenama 2019. na razini zanimanja, odnosno njihova se razlika generalno ne može tumačiti kao autentična promjena u nedostatku domaćih radnika u zanimanju.

Tablica A1. Najčešća zanimanja s poteškoćama pri zapošljavanju (najmanje 10 poslodavaca) i poteškoće u nalaženju domaćih radnika

NKZ 2010. rod	Zanimanje	Broj poslodavaca (unosa) u uzorku	Broj nedostajućih domaćih radnika	Razlozi nedostatka domaćih radnika u zanimanju (% broja nedostajućih domaćih radnika na koje se razlozi odnose u uzorku)								
				Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom	Nedostatak kandidata s traženim obrazovanjem	Nedostatak kandidata s traženim znanjem rada na računalo	Nedostatak kandidata s traženim znanjem stranoga jezika	Nedostatak kandidata s traženim certifikatom ili licencom	Nedostatak kandidata s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, timski rad i sl.)	Nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata	Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću	Neki drugi razlog
UKUPNO		4210	137156	52,5	41,6	3,4	3,9	6,9	11,1	44,3	31,1	5,4
2. Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci		1068	10965	27,0	72,7	3,0	3,4	5,7	5,8	14,8	18,3	7,1
	medicinska sestra/medicinski tehničar	83	1329	18,3	69,8	0,0	0,0	20,4	3,0	18,3	26,8	14,0
	diplomirani programer/diplomirana programerka	19	593	76,5	12,4	13,8	0,0	0,0	16,6	55,2	41,4	24,9
	odgojitelj/odgojiteljica predškolske djece	54	535	42,9	75,3	0,0	7,1	1,2	2,9	13,5	4,7	4,7
	diplomirani građevinski inženjer/diplomirana građevinska inženjerka	18	323	73,1	50,0	7,7	3,8	19,2	7,7	30,8	15,4	7,7
	diplomirani informatičar/diplomirana informatičarka	11	216	74,1	81,5	59,3	0,0	0,0	63,0	11,1	59,3	0,0
	učitelj/učiteljica informatike	48	190	9,7	93,5	6,5	3,2	3,2	4,8	4,8	11,3	0,0
	učitelj/učiteljica matematike	57	188	4,5	98,5	0,0	3,0	0,0	6,0	6,0	16,4	0,0

Tablica A1. Najčešća zanimanja s poteškoćama pri zapošljavanju (najmanje 10 poslodavaca) i poteškoće u nalaženju domaćih radnika

NKZ 2010. rod Zanimanje	Broj poslodavaca (unosa) u uzorku	Broj nedostajućih domaćih radnika	Razlozi nedostatka domaćih radnika u zanimanju (% broja nedostajućih domaćih radnika na koje se razlozi odnose u uzorku)								
			Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom	Nedostatak kandidata s traženim obrazovanjem	Nedostatak kandidata s traženim znanjem rada na računalu	Nedostatak kandidata s traženim znanjem stranoga jezika	Nedostatak kandidata s traženim certifikatom ili licencom	Nedostatak kandidata s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, timski rad i sl.)	Nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata	Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću	Neki drugi razlog
UKUPNO	4210	137156	52,5	41,6	3,4	3,9	6,9	11,1	44,3	31,1	5,4
diplomirani strojarski inženjer/diplomirana strojarska inženjerka	18	178	33,3	66,7	0,0	16,7	8,3	0,0	33,3	37,5	4,2
diplomirani inženjer/diplomirana inženjerka elektrotehnike	12	170	19,2	42,3	0,0	3,8	0,0	0,0	15,4	19,2	7,7
učitelj/učiteljica razredne nastave	25	161	9,3	79,6	0,0	16,7	0,0	0,0	5,6	11,1	9,3
viša medicinska sestra	13	143	6,9	82,8	0,0	0,0	10,3	0,0	10,3	10,3	3,4
profesor/profesoricica matematike	27	106	20,6	94,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,8	5,9
diplomirani pravnik/diplomirana pravnicica	13	106	72,7	36,4	0,0	9,1	9,1	18,2	18,2	18,2	0,0
razredni učitelj/razredna učiteljica	16	106	17,2	86,2	0,0	0,0	0,0	17,2	24,1	6,9	3,4
profesor/ica edukacijske rehabilitacije	16	96	0,0	93,8	0,0	0,0	6,3	0,0	0,0	12,5	6,3
logoped/ica	16	85	13,3	80,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,7	6,7
učitelj/učiteljica fizike	26	74	3,8	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
doktor/doktorica medicine	11	72	0,0	96,3	0,0	0,0	0,0	0,0	3,7	0,0	3,7
nastavnik/nastavnica matematike	19	71	17,4	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,7	30,4	0,0
profesor/profesoricica engleskog jezika	11	67	13,3	73,3	0,0	0,0	6,7	0,0	20,0	13,3	0,0
učitelj/učiteljica engleskog jezika	13	49	6,3	75,0	0,0	6,3	0,0	0,0	25,0	25,0	25,0

Tablica A1. Najčešća zanimanja s poteškoćama pri zapošljavanju (najmanje 10 poslodavaca) i poteškoće u nalaženju domaćih radnika

NKZ 2010. rod	Zanimanje	Broj poslodavaca (unosa) u uzorku	Broj nedostajućih domaćih radnika	Razlozi nedostatka domaćih radnika u zanimanju (% broja nedostajućih domaćih radnika na koje se razlozi odnose u uzorku)								
				Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom	Nedostatak kandidata s traženim obrazovanjem	Nedostatak kandidata s traženim znanjem rada na računalu	Nedostatak kandidata s traženim znanjem stranoga jezika	Nedostatak kandidata s traženim certifikatom ili licencom	Nedostatak kandidata s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, timski rad i sl.)	Nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata	Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću	Neki drugi razlog
UKUPNO		4210	137156	52,5	41,6	3,4	3,9	6,9	11,1	44,3	31,1	5,4
	profesor/profesoricica fizike	15	47	11,8	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	23,5	11,8
	učitelj/učiteljica kemije	14	43	14,3	92,9	0,0	0,0	0,0	0,0	7,1	14,3	7,1
	učitelj/učiteljica njemačkog jezika	13	30	9,1	100,0	0,0	9,1	0,0	0,0	9,1	27,3	0,0
	učitelj/učiteljica biologije	11	27	10,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	20,0	10,0
3. Tehničari i stručni suradnici/stručne suradnice		317	8085	61,4	50,7	8,3	7,1	8,2	16,9	44,1	42,0	8,0
	programer/programerka računalnih primjena	19	781	92,2	48,1	5,2	3,9	10,4	6,5	1,3	22,1	31,2
	kuhar majstor/kuharica majstorica	19	631	83,0	46,8	2,1	6,4	0,0	12,8	31,9	34,0	2,1
	osobni asistent (van NKZ)	13	407	24,4	31,1	0,0	0,0	8,9	33,3	64,4	86,7	15,6
	komercijalist/komercijalistica	15	360	80,0	35,0	35,0	25,0	0,0	45,0	55,0	55,0	10,0
	elektrotehničar/elektrotehničarka	11	246	71,4	47,6	0,0	14,3	9,5	14,3	42,9	33,3	0,0
	građevinski tehničar/građevinska tehničarka	11	187	63,2	21,1	15,8	0,0	0,0	21,1	36,8	31,6	0,0
	ekonomist/ekonomistica računovodstva i financija	14	183	46,7	33,3	26,7	26,7	6,7	26,7	46,7	13,3	6,7
4. Administrativni službenici		114	2984	39,7	7,9	6,7	22,6	4,6	21,8	66,5	44,8	3,3
	skladištar/skladištarka	29	788	45,7	1,4	4,3	0,0	8,6	11,4	78,6	47,1	0,0

Tablica A1. Najčešća zanimanja s poteškoćama pri zapošljavanju (najmanje 10 poslodavaca) i poteškoće u nalaženju domaćih radnika

NKZ 2010. rod	Zanimanje	Broj poslodavaca (unosa) u uzorku	Broj nedostajućih domaćih radnika	Razlozi nedostatka domaćih radnika u zanimanju (% broja nedostajućih domaćih radnika na koje se razlozi odnose u uzorku)								
				Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom	Nedostatak kandidata s traženim obrazovanjem	Nedostatak kandidata s traženim znanjem rada na računalu	Nedostatak kandidata s traženim znanjem stranoga jezika	Nedostatak kandidata s traženim certifikatom ili licencom	Nedostatak kandidata s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, timski rad i sl.)	Nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata	Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću	Neki drugi razlog
UKUPNO		4210	137156	52,5	41,6	3,4	3,9	6,9	11,1	44,3	31,1	5,4
	knjigovođa/knjigovotkinja	14	261	76,5	23,5	17,6	17,6	0,0	23,5	35,3	64,7	0,0
	administrativni službenik/administrativna službenica	18	258	44,4	18,5	11,1	0,0	0,0	18,5	29,6	55,6	0,0
5. Uslužna i trgovačka zanimanja		686	32240	49,1	25,2	1,3	5,5	16,2	21,1	44,3	32,1	2,8
	konobar/konobarica	190	9917	53,5	13,1	1,6	14,7	1,0	34,5	63,9	39,4	4,3
	prodavač/prodavačica	50	6150	68,6	1,3	1,7	1,7	0,0	22,8	31,4	16,6	0,1
	kuhar/kuharica	113	3615	61,9	30,5	0,0	2,5	1,7	16,9	49,2	44,1	4,2
	pomoćni kuhar/pomoćna kuharica	63	2361	51,8	15,8	0,9	1,8	0,9	31,6	73,7	48,2	8,8
	trgovac/trgovkinja	33	1342	53,3	15,6	4,4	5,6	0,0	34,4	68,9	51,1	3,3
	pomoćni konobar/pomoćna konobarica	33	1332	45,0	3,8	0,0	3,8	0,0	10,0	56,3	63,7	12,5
	njegovatelj/njegovateljica starijih i nemoćnih osoba	39	656	32,6	42,4	0,0	0,0	29,3	12,0	44,6	33,7	3,3
	frizer/frizerka	18	572	80,0	26,7	0,0	0,0	0,0	33,3	60,0	33,3	3,3
	barmen/barmenica	13	566	53,2	14,9	4,3	21,3	0,0	17,0	40,4	59,6	2,1
	hotelska sobarica	13	557	10,4	3,0	0,0	4,5	0,0	0,0	34,3	91,0	11,9
	kozmetičar/kozmetičarka	11	333	66,7	85,7	0,0	14,3	28,6	28,6	47,6	23,8	0,0

Tablica A1. Najčešća zanimanja s poteškoćama pri zapošljavanju (najmanje 10 poslodavaca) i poteškoće u nalaženju domaćih radnika

NKZ 2010. rod	Zanimanje	Broj poslodavaca (unosa) u uzorku	Broj nedostajućih domaćih radnika	Razlozi nedostatka domaćih radnika u zanimanju (% broja nedostajućih domaćih radnika na koje se razlozi odnose u uzorku)								
				Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom	Nedostatak kandidata s traženim obrazovanjem	Nedostatak kandidata s traženim znanjem rada na računalu	Nedostatak kandidata s traženim znanjem stranoga jezika	Nedostatak kandidata s traženim certifikatom ili licencom	Nedostatak kandidata s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, timski rad i sl.)	Nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata	Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću	Neki drugi razlog
UKUPNO		4210	137156	52,5	41,6	3,4	3,9	6,9	11,1	44,3	31,1	5,4
6. Poljoprivrednici, šumari, ribari, lovci		28	1123	51,7	46,7	0,0	0,0	3,3	1,7	58,3	21,7	5,0
7. Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji		1188	54333	75,3	55,5	3,9	3,4	1,6	6,5	42,6	22,5	4,7
	zidar i tesar/zidarica i tesarica	42	2586	86,8	34,2	0,0	3,3	0,0	7,2	47,4	9,2	6,6
	zidar, majstor/zidarica, majstorica	18	2228	60,2	24,7	0,0	0,0	0,0	5,4	21,5	10,8	7,5
	betonirac i tesar/betonirka i tesarica	21	1859	93,2	42,5	0,0	0,0	0,0	6,8	38,4	11,0	8,2
	monter/monterka građevinskih elemenata	21	1710	70,7	20,0	0,0	0,0	0,0	5,3	64,0	37,3	25,3
	armirač i betonirac/armiračica i betonirka	24	1611	87,0	37,7	0,0	0,0	0,0	14,3	48,1	10,4	1,3
	zavarivač/zavarivačica	26	1594	83,8	77,2	0,0	5,9	16,2	0,0	18,4	25,7	2,2
	armirač/armiračica	20	1536	50,7	66,2	0,0	0,0	0,0	0,0	59,2	38,0	1,4
	fasader/fasaderka	19	1456	92,2	23,5	0,0	0,0	0,0	0,0	41,2	5,9	7,8
	tesar, majstor/tesarica, majstorica	15	1455	42,9	57,1	0,0	0,0	0,0	6,1	71,4	61,2	8,2
	zidar/zidarica	33	1361	76,9	63,7	0,0	0,0	0,0	2,2	28,6	18,7	1,1
	keramičar/keramičarka	19	1257	90,7	40,7	0,0	0,0	0,0	3,7	33,3	25,9	0,0
	bravar, majstor/bravarica, majstorica	42	1200	74,3	76,1	0,0	0,0	0,0	12,8	38,5	29,4	0,0

Tablica A1. Najčešća zanimanja s poteškoćama pri zapošljavanju (najmanje 10 poslodavaca) i poteškoće u nalaženju domaćih radnika

NKZ 2010. rod	Zanimanje	Broj poslodavaca (unosa) u uzorku	Broj nedostajućih domaćih radnika	Razlozi nedostatka domaćih radnika u zanimanju (% broja nedostajućih domaćih radnika na koje se razlozi odnose u uzorku)								
				Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom	Nedostatak kandidata s traženim obrazovanjem	Nedostatak kandidata s traženim znanjem rada na računalu	Nedostatak kandidata s traženim znanjem stranoga jezika	Nedostatak kandidata s traženim certifikatom ili licencom	Nedostatak kandidata s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, timski rad i sl.)	Nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata	Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću	Neki drugi razlog
UKUPNO		4210	137156	52,5	41,6	3,4	3,9	6,9	11,1	44,3	31,1	5,4
	fasader, majstor/fasaderka, majstorica	15	1183	84,7	40,3	0,0	0,0	0,0	4,2	54,2	9,7	15,3
	instalater/instalaterka grijanja i klimatizacije	22	1167	96,4	29,1	7,3	0,0	7,3	27,3	41,8	23,6	0,0
	zavarivač, specijalizirani/zavarivačica, specijalizirana	12	1122	92,3	50,0	0,0	0,0	1,3	14,1	46,2	84,6	1,3
	monter/monterka metalnih konstrukcija	11	1102	71,4	35,7	4,3	17,1	0,0	4,3	42,9	7,1	2,9
	elektroinstalater/elektroinstalaterka	21	980	75,0	76,1	0,0	18,2	0,0	4,5	58,0	6,8	9,1
	automehaničar, majstor/automehaničarka, majstorica	27	870	74,3	51,4	0,0	2,9	0,0	14,3	51,4	17,1	5,7
	zidar i betonirac/zidarica i betonirka	16	809	75,0	27,5	0,0	0,0	0,0	22,5	52,5	37,5	0,0
	automehaničar/automehaničarka	33	808	40,4	55,3	4,3	2,1	0,0	10,6	55,3	27,7	2,1
	tesar/tesarica	22	796	82,4	42,6	0,0	0,0	0,0	0,0	23,5	16,2	0,0
	stolar, majstor/stolarica, majstorica	18	709	56,4	56,4	0,0	0,0	0,0	7,7	48,7	17,9	5,1
	stolar/stolarica	21	651	88,9	88,9	0,0	35,2	18,5	1,9	79,6	27,8	1,9
	bravar/bravarica	29	644	41,3	66,7	0,0	0,0	0,0	0,0	39,7	27,0	6,3
	šivač/šivačica	11	541	65,1	53,4	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	15,1	0,7
	elektroinstalater, majstor/elektroinstalaterka, majstorica	11	522	78,9	26,3	0,0	0,0	5,3	10,5	78,9	42,1	0,0

Tablica A1. Najčešća zanimanja s poteškoćama pri zapošljavanju (najmanje 10 poslodavaca) i poteškoće u nalaženju domaćih radnika

NKZ 2010. rod Zanimanje	Broj poslodavaca (unosa) u uzorku	Broj nedostajućih domaćih radnika	Razlozi nedostatka domaćih radnika u zanimanju (% broja nedostajućih domaćih radnika na koje se razlozi odnose u uzorku)								
			Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom	Nedostatak kandidata s traženim obrazovanjem	Nedostatak kandidata s traženim znanjem rada na računalu	Nedostatak kandidata s traženim znanjem stranoga jezika	Nedostatak kandidata s traženim certifikatom ili licencom	Nedostatak kandidata s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, timski rad i sl.)	Nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata	Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću	Neki drugi razlog
UKUPNO	4210	137156	52,5	41,6	3,4	3,9	6,9	11,1	44,3	31,1	5,4
pomoćni zidar/pomoćna zidarica	13	515	69,2	46,2	0,0	0,0	0,0	7,7	38,5	53,8	3,8
pekar/pekarica	15	492	55,2	17,2	0,0	13,8	0,0	13,8	34,5	27,6	20,7
soboslikar i ličilac/soboslikarica i ličiteljica	11	474	73,7	47,4	0,0	0,0	0,0	0,0	78,9	10,5	47,4
autolakirer, majstor/autolakirerica, majstorica	12	391	75,0	75,0	0,0	0,0	0,0	0,0	30,0	15,0	20,0
pekar/pekarica bureka i pizze	13	390	52,9	29,4	0,0	0,0	0,0	11,8	23,5	23,5	11,8
električar/električarka održavanja	24	374	55,6	62,2	0,0	11,1	0,0	2,2	40,0	40,0	0,0
vodoinstalater/vodoinstalaterka	15	345	65,5	65,5	0,0	0,0	0,0	0,0	24,1	17,2	3,4
mesar/mesarica	12	255	57,1	71,4	25,0	0,0	0,0	28,6	35,7	39,3	0,0
autoelektričar, majstor/autoelektričarka, majstorica	11	238	89,5	47,4	0,0	0,0	0,0	10,5	15,8	15,8	0,0
autoelektričar/autoelektričarka	11	226	69,2	69,2	23,1	0,0	0,0	7,7	46,2	46,2	0,0
strojbravar/strojbravarica	19	201	70,6	58,8	0,0	0,0	0,0	0,0	26,5	26,5	0,0
8. Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda	312	12388	54,5	25,9	0,0	0,8	10,5	7,8	60,5	49,9	5,3
rukovatelj/rukovateljica građevinskim strojevima	35	1506	84,3	39,3	0,0	0,0	2,2	3,4	25,8	30,3	0,0

Tablica A1. Najčešća zanimanja s poteškoćama pri zapošljavanju (najmanje 10 poslodavaca) i poteškoće u nalaženju domaćih radnika

NKZ 2010. rod Zanimanje	Broj poslodavaca (unosa) u uzorku	Broj nedostajućih domaćih radnika	Razlozi nedostatka domaćih radnika u zanimanju (% broja nedostajućih domaćih radnika na koje se razlozi odnose u uzorku)								
			Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom	Nedostatak kandidata s traženim obrazovanjem	Nedostatak kandidata s traženim znanjem rada na računalu	Nedostatak kandidata s traženim znanjem stranoga jezika	Nedostatak kandidata s traženim certifikatom ili licencom	Nedostatak kandidata s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, timski rad i sl.)	Nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata	Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću	Neki drugi razlog
UKUPNO	4210	137156	52,5	41,6	3,4	3,9	6,9	11,1	44,3	31,1	5,4
vozač/vozačica teretnog vozila	40	1381	40,2	11,3	0,0	0,0	11,3	3,1	67,0	41,2	1,0
vozač/vozačica tegljača s poluprikolicom	21	1112	67,8	8,5	0,0	0,0	3,4	0,0	79,7	64,4	0,0
vozač/vozačica teretnog vozila s prikolicom	24	853	39,5	33,3	0,0	1,2	4,9	0,0	46,9	12,3	0,0
vozač/vozačica autobusa	14	705	43,1	35,3	0,0	3,9	29,4	0,0	17,6	45,1	9,8
pomoćni radnik/pomoćna radnica primarne prerade drva	13	468	23,5	5,9	0,0	0,0	0,0	0,0	91,2	61,8	2,9
vozač/vozačica lakog dostavnog vozila	19	449	38,7	9,7	0,0	0,0	0,0	22,6	51,6	61,3	9,7
9. Jednostavna zanimanja	376	14261	33,9	14,7	7,1	0,5	0,6	6,4	69,6	44,9	9,2
spremač/spremačica	121	2782	17,0	2,5	0,0	0,0	0,0	12,3	60,8	45,4	13,9
radnik/radnica bez zanimanja	49	2266	29,9	10,3	0,0	0,0	0,0	6,0	70,7	46,2	9,8
kuhinjski radnik/kuhinjska radnica	22	1794	33,6	21,0	0,0	3,5	1,4	4,9	70,6	46,2	5,6
radnik/radnica na proizvodnoj liniji	13	838	71,6	62,7	60,9	0,0	0,0	0,0	91,7	31,4	0,0
sobar/sobarica	18	781	8,1	0,0	0,0	1,5	0,0	4,4	32,6	43,0	7,4
skladišni radnik/skladišna radnica	21	604	42,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	82,4	62,0	24,1
drvoprerađivački radnik/drvoprerađivačka radnica	11	386	27,3	12,1	0,0	0,0	0,0	6,1	81,8	51,5	12,1

Dodatak B – Zapošljavanje na temelju drugih oblika rada 2019. i 2016.

Napomena: udjeli poslodavaca koji su tijekom 2016. zapošljavali (angažirali) temeljem drugih oblika rada, prikazani u [Tablici B2](#), razlikuju se u odnosu na publikaciju Ankete poslodavaca 2017. (Tablica 4) jer su ovdje podaci utežani na populaciju.

Tablica B1. Udio poslodavaca koji su tijekom 2019. angažirali jednu ili više osoba na temelju drugih oblika rada i udio angažiranih prema obliku vlasništva i veličini privatnih poslodavaca

	Na temelju ugovora o djelu	Na temelju autorskog ugovora	Preko učeničkog ili studentskog servisa	Preko agencije za privremeno zapošljavanje
Ukupno broj angažiranih	59.250	42.560	76.456	6.233
Oblik vlasništva	% poslodavaca (% angažiranih u obliku rada)			
Privatni	7,6 (53,1)	1,7 (17,9)	14,2 (55,3)	0,7 (63,9)
Državni ili javni	28,1 (41,1)	15,2 (77,5)	25,2 (42,3)	1,7 (34,0)
Ostalo	19,1 (5,8)	7,7 (4,6)	8,7 (2,4)	0,5 (2,1)
Ukupno	9,5 (100,0)	2,9 (100,0)	14,8 (100,0)	0,8 (100,0)
Veličina poslodavca (privatni sektor)				
Privatni sektor – ukupno broj angažiranih	31.421	7.618	42.260	3.982
% poslodavaca (% zaposlenih u stupcu)	% poslodavaca (% angažiranih u obliku rada)			
Mikro (obrt) – do 9 zaposlenih	4,6 (15,6)	0,8 (9,1)	8,8 (12,6)	0,6 (9,6)
Mikro (ostali) – do 9 zaposlenih	7,8 (35,7)	2,2 (20,5)	10,8 (22,0)	0,1 (2,1)
Mali poslodavci - 10 do 49 zaposlenih	8,0 (28,3)	1,9 (36,6)	21,8 (27,2)	1,3 (8,4)
Srednji poslodavci - 50 do 249 zap.	12,2 (9,5)	1,5 (1,6)	33,5 (16,6)	5,1 (43,1)
Veliki poslodavci - 250 i više zap.	23,3 (11,0)	7,2 (32,2)	51,0 (21,6)	15,7 (36,8)
Ukupno privatni sektor	6,8 (100,0)	1,7 (100,0)	12,3 (100,0)	0,6 (100,0)

Tablica B2. Udio poslodavaca koji su tijekom 2016. angažirali jednu ili više osoba na temelju drugih oblika rada i udio angažiranih prema obliku vlasništva i veličini privatnih poslodavaca

	Na temelju ugovora o djelu	Na temelju autorskog ugovora	Preko učeničkog ili studentskog servisa	Preko agencije za privremeno zapošljavanje
Ukupno broj angažiranih	51.036	42.245	70.478	9.052*
Oblik vlasništva	% poslodavaca (% angažiranih u obliku rada)			
Privatni	10,0 (49,9)	3,6 (61,0)	16,0 (76,9)	0,9 (45,4)
Državni ili javni	38,9 (33,8)	19,1 (34,0)	18,7 (20,0)	3,2 (54,2)
Ostalo	44,1 (16,4)	23,2 (5,1)	23,2 (3,1)	1,6 (0,4)
Ukupno	13,5 (100,0)	5,5 (100,0)	16,5 (100,0)	1,1 (100,0)
Veličina poslodavca (privatni sektor)				
Privatni sektor – ukupno broj angažiranih	25.464	25.758	54.205	4.106
% poslodavaca (% zaposlenih u stupcu)	% poslodavaca (% angažiranih u obliku rada)			
Mikro (obrt) – do 9 zaposlenih	7,4 (15,7)	0,3 (3,8)	9,3 (7,6)	0,8 (5,4)
Mikro (ostali) – do 9 zaposlenih	9,4 (25,5)	4,0 (30,5)	16,7 (20,5)	0,2 (2,8)
Mali poslodavci - 10 do 49 zaposlenih	13,4 (26,2)	7,7 (42,4)	22,8 (21,8)	1,4 (22,2)
Srednji poslodavci - 50 do 249 zap.	25,4 (11,8)	9,2 (9,8)	41,1 (22,6)	5,3 (34,0)
Veliki poslodavci - 250 i više zap.	42,5 (20,8)	20,7 (13,5)	55,4 (27,5)	15,5 (35,7)
Ukupno privatni sektor	10,0 (100,0)	3,6 (100,0)	16,0 (100,0)	0,9 (100,0)

*Radi usporedivosti s 2019. i 2020., gdje poslodavci u djelatnostima agencija za privremeno zapošljavanje (NKD 7820) nisu navodili broj angažiranih „preko agencije za privremeno zapošljavanje“, oduzeti su odgovori poslodavaca u toj djelatnosti za ovaj oblik rada.